

MEMÒRIA DE L'ARXIU MUNICIPAL DE BARCELONA

2018

Ajuntament de
Barcelona

MEMÒRIA
DE L'ARXI
MUNICIPAL
DE BARCELONA

2018

U
AL
ELONA

Ajuntament de Barcelona – Arxiu Municipal de Barcelona

Direcció del Sistema Municipal d'Arxius
Carrer d'Avinyó, 7 1a planta
Tel. 93 402 76 02
arxycap@bcn.cat

www.barcelona.cat/arxiunicipal
www.facebook.com/bcnarxiunicipal
www.facebook.com/arxiufotograficbcn

twitter.com/BCN_arxiu

Fotografies

Direcció del Sistema Municipal d'Arxius
Eva Guillaumet

Disseny i maquetació

Reportia | www.reportia.es

Abreviacions utilitzades

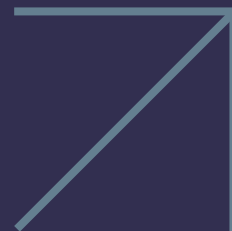
SMA	Sistema Municipal d'Arxius	AMDSG	Arxiu Municipal del Districte de Sarrià-Sant Gervasi
AMB	Arxiu Municipal de Barcelona	AMDG	Arxiu Municipal del Districte de Gràcia
DSMA	Direcció Sistema Municipal d'Arxius	AMDHG	Arxiu Municipal del Districte de Horta-Guinardó
AIDA	Administració Integral de Documents i Arxius	AMDNB	Arxiu Municipal del Districte de Nou Barris
AHCB	Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	AMDSA	Arxiu Municipal del Districte de Sant Andreu
AMCB	Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona	AMDSM	Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí
AFB	Arxiu Fotogràfic de Barcelona	AC	Arxius Centrals
AMD	Arxius Municipals de Districte	ADS	Arxiu Central de Drets Socials
AMDCV	Arxiu Municipal del Districte de Ciutat Vella	AEU	Arxiu Central d'Ecologia Urbana
AMDE	Arxiu Municipal del Districte de Eixample	ASP	Arxiu Central de Seguretat i Prevenció
AMDS	Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc	AR	Arxiu Central de Recursos
AMDC	Arxiu Municipal del Districte de Les Corts	APMHB	Arxiu Central del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona

Unitats de mesura

ud	unitats documentals	reg	registres
ui	unitats d'instal·lació	vol.	volums
m	metres	GB	gigabyte
m²	metres quadrats		

0. PRESENTACIÓ

06

1. EL SISTEMA MUNICIPAL D'ARXIU

08

- 1.1. Organització
- 1.2. Evolució històrica
- 1.3. Pla director d'arxius
- 1.4. Recursos humans, econòmics i infraestructura
- 1.5. Desenvolupament professional
- 1.6. Relacions externes i aliances

2. GESTIÓ DOCUMENTAL

24

- 2.1. Desenvolupament dels instruments del sistema AIDA
- 2.2. Normativa
- 2.3. Processos i mètodes de gestió documental
- 2.4. Implantació del sistema AIDA a l'Administració municipal
- 2.5. Projecte eArxiu

3. TRACTAMENT, DIGITALITZACIÓ I ACCÉS

30

- 3.1. Fons documentals segons tipus i volums
- 3.2. Consulta i reproducció de documents
- 3.3. Ingressos de documents
- 3.4. Descripció d'unitats documentals
- 3.5. Projectes de digitalització
- 3.6. Preservació i restauració dels fons

4. DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

46

- 4.1. Portals web
- 4.2. Xarxes socials
- 4.3. Catàleg en línia i intranet
- 4.4. Seguiment de l'opinió de les persones usuàries
- 4.5. Dia Internacional dels Arxius
- 4.6. Exposicions i altres activitats per destacar
- 4.7. Préstecs en comodat
- 4.8. Activitats educatives
- 4.9. Ponències, comunicacions i presentacions

5. DADES DE CONTACTE

60

0. Presentació

Em plau presentar la Memòria 2018 de l'Arxiu Municipal de Barcelona (AMB), que és el reflex de l'exercici de transparència per retre comptes sobre l'assoliment dels compromisos inclosos en el Pla director de l'Arxiu (2016-2019), i que posa el focus en els projectes arxivístics i de gestió documental d'enguany. Just a l'equador d'aquest pla director, valorem positivament els objectius que ja hem aconseguit, els projectes que no estaven previstos però que s'han incorporat atenent a les noves demandes, i els que estan en curs amb un bon ritme d'execució.

Aquesta memòria reflecteix també els avenços en el tractament i la digitalització dels fons, que és un dels objectius principals d'aquests anys, fins a arribar a la xifra significativa de més de 500.000 imatges digitals al repositori, algunes de les quals passen a estar a disposició de la consulta a través del nostre catàleg en línia. La vocació és, sens dubte, incrementar el nombre de documents per fer realitat l'arxiu digital de consulta lliure, durant 24 hores i 365 dies a l'any. Així, constatem que hem duplicat la capacitat del repositori digital durant els darrers tres anys; tanmateix, encara estem lluny de les necessitats i del nivell desitjat que hauríem d'assolir per augmentar la capacitat en els propers anys.

Igualment, malgrat també les limitacions d'espai de custòdia dels documents en suports tradicionals, en espera de la solució definitiva del nou edifici a Can Batlló, s'ha arribat ja a la xifra important de disposar de gairebé 60 quilòmetres de documentació. Això és, en bona mesura, per l'activitat a les àrees o sectors i als ens municipals dels arxius centrals que en aquests darrers anys han desplegat programes de control, tractament i ingrés de documentació pendent.

Quant a la gestió documental, cal remarcar els avenços en el desenvolupament del projecte de l'arxiu electrònic i l'actualització dels instruments i de la metodologia AIDA, amb elements tangibles com l'esquema de metadades o el catàleg de documents. En els progressos significatius, volem remarcar la implantació del sistema AIDA als deu districtes i el paper cabdal que han tingut els equips de coordinació dels arxius municipals de districte per aconseguir aquest repte històric en els dos anys vinents.

Finalment, la projecció social i cultural del patrimoni documental que es custodia als centres de l'Arxiu Municipal és ja una realitat a través d'una llarga llista d'activitats. Així, al costat de les activitats del Dia Internacional dels Arxius, que concentra una bona mostra d'aquesta capacitat de comunicació dels centres, també són nombroses les exposicions, les jornades i els cursos o les visites escolars. Constatem amb un èmfasi especial les prop de cent activitats de difusió cultural i de recerca que s'han organitzat des de l'Arxiu Històric de la Ciutat (AHCB), l'Arxiu fotogràfic (AFB), l'Arxiu Municipal Contemporani (AMCB) i els deu arxius municipals de districte. Enhorabona, doncs, a totes les persones i professionals que ho han fet possible i han treballat amb gran il·lusió per obrir aquest servei públic a tota la ciutadania, perquè així és com es demostra que l'Arxiu de la Ciutat és de tothom.

Joaquim Borràs Gómez

ARXIVER EN CAP

1. El sistema municipal d'arxius

1.1. Organització

1.2. Evolució històrica

1.3. Pla director d'arxius

1.4. Recursos humans, econòmics i infraestructura

1.5. Desenvolupament professional

1.6. Relacions externes i aliances

1.1. Organització

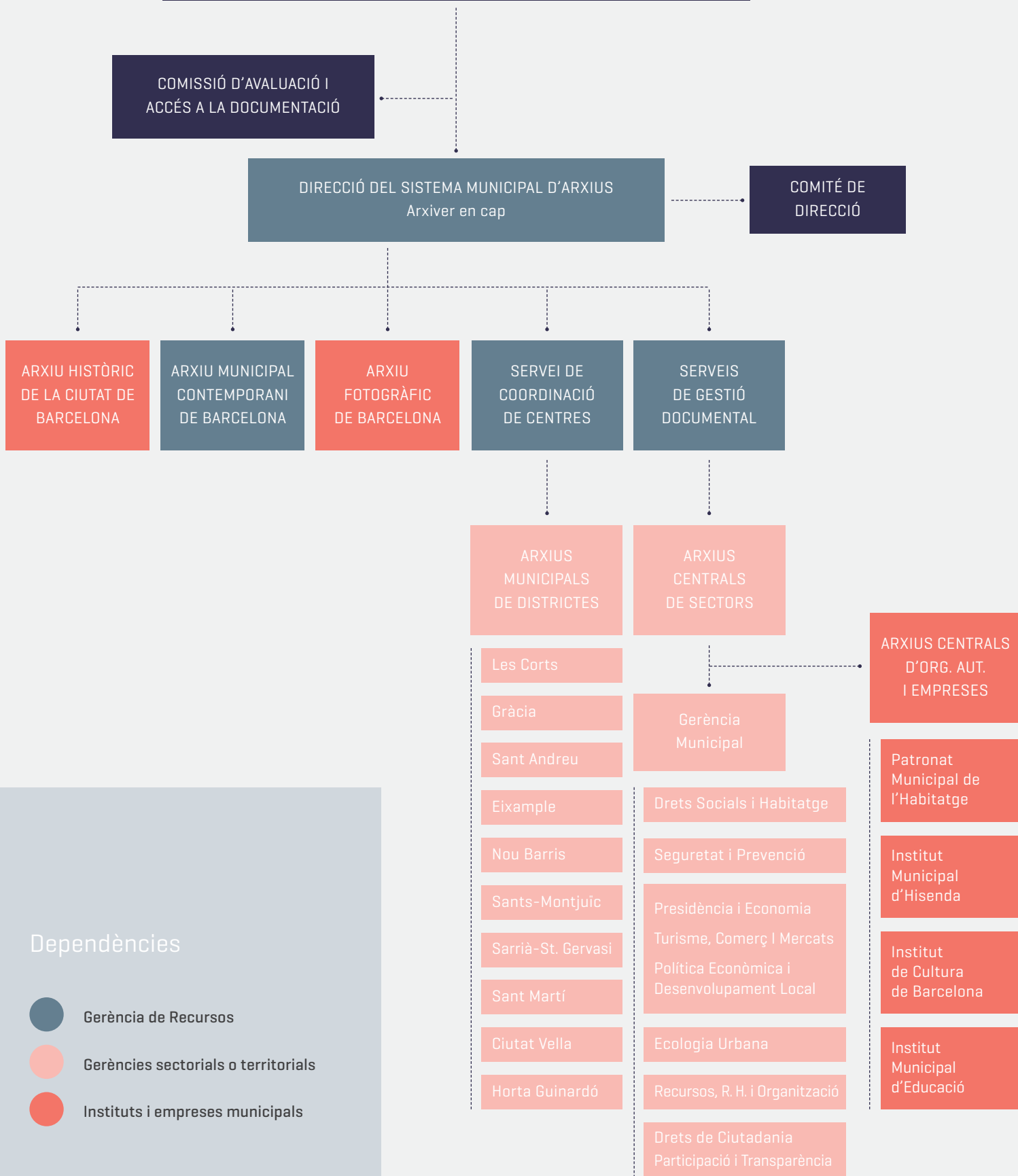

L'Arxiu Municipal de Barcelona és el responsable de preservar el patrimoni documental de la ciutat i assegurar-ne la conservació i la difusió. Aquest patrimoni abasta des del pergamí més antic, datat del segle XIII, fins als documents nascuts digitalment. El personal que treballa a l'Arxiu està format per un equip de professionals experts en la gestió, la conservació i la difusió dels documents d'arxiu, i s'ocupa d'organitzar, descriure, custodiar i difondre els documents i facilitar-hi l'accés.

En total, a l'Arxiu es gestionen gairebé 60 quilòmetres de documents en paper, més de 3 milions de fotografies i milers de documents gràfics, audiovisuals, electrònics i sonors. L'Arxiu Municipal de Barcelona està configurat per l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona, l'Arxiu fotogràfic de Barcelona, els arxius municipals de districte i els arxius centrals de sectors i empreses, instituts i organismes autònoms de l'Ajuntament de Barcelona.

L'Arxiu Municipal de Barcelona es regeix per un reglament que regula les funcions de cada centre d'arxiu i dona una base legal al sistema AIDA [Administració Integral de Documents i Arxius], el qual permet controlar de manera eficient i sistemàtica els documents, electrònics o en paper, des de la seva creació i durant tot el seu cicle de vida, mitjançant una única metodologia de gestió documental en totes les dependències municipals. L'òrgan executiu màxim de l'**Arxiu és la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius (DSMA)** i l'arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona exerceix la direcció superior de tots els serveis i òrgans.

Sistema Municipal d'Arxius [SMA]

Entre les funcions de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius, destaquen la planificació, la direcció i la supervisió de programes i actuacions de gestió documental de l'Administració municipal, de tractament arxivístic i difusió dels fons documentals i la història de Barcelona, a més de l'elaboració de les normes i els reglaments que regulen l'organització de tot l'Arxiu Municipal de Barcelona, així com la proposta de creació d'òrgans consultius, comissions i grups de treball interdepartamentals sobre les matèries de la seva responsabilitat.

COMISSIÓ MUNICIPAL D'AVALUACIÓ I ACCÉS A LA DOCUMENTACIÓ (CMAAD)

La CMAAD és l'òrgan col·legiat de caràcter tècnic responsable de determinar el valor dels documents i analitzar-ne els continguts, a l'efecte de proposar-ne els terminis de conservació i el règim d'accés.

Durant l'any 2018 es van celebrar dues sessions de la CMAAD: el 10 d'abril, en sessió extraordinària per presentar, als vocals de la Comissió, el Reglament europeu de protecció de dades, i l'11 de juliol, en sessió ordinària. Una tercera sessió corresponent al 2018, prevista per al dia 13 de desembre, es va celebrar finalment el mes de febrer del 2019.

En la sessió ordinària de l'11 de juliol de la CMAAD, es van presentar:

La CMAAD va aprovar l'informe de la sèrie documental "Serveis d'atenció i acolliment residencial [persones sense llar]", en relació amb les dades vinculades a les aplicacions del sistema d'informació d'acció social (SIAS), i el règim d'accés de 10 sèries documentals de la secció A100. D'altra banda, es va decidir que la sèrie "Declaracions de béns patrimonials i d'activitats" podia ser eliminada en un termini de dos anys, amb un règim d'accés lliure però amb restriccions.

En referència als 123 expedients d'eliminació, durant el 2018 se'n van eliminar un total de **1.055,85 metres**, dels quals destaquen els 516 metres corresponents a l'expedient de Manaments de pagament de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona.

EVOLUCIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ TEXTUAL ELIMINADA, 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Documentació eliminada [m]	2.281,83	480,61	825,78	403,91	1.925,37	1.055,85

1.2. Evolució històrica

Des del segle XIII fins a l'actualitat, l'Arxiu Municipal de Barcelona ha recollit la història de la institució municipal i també ha estat un observatori privilegiat de la història de ciutat.

1249

Neix l'Arxiu Municipal de Barcelona amb la formació del règim municipal de Barcelona a partir dels privilegis concedits pel rei Jaume I, els quals es comencen a desar l'any 1265 en caixes de fusta a l'antic convent de Santa Caterina.

1336

Es fa un índex dels privilegis reials i d'altres documents per conèixer-los i tenir-ne constància atès el seu creixement.

Segles XVI-XVIII

Apareixen noves sèries documentals i es duen a terme accions per ordenar la documentació de les oficines municipals. Destaca l'encàrrec dels consellers al notari Esteve Gilabert Bruniquer i Riera de fer el "Cerimonial dels magnífics consellers i regiment de la ciutat" l'any 1608, una recopilació de totes les disposicions i els privilegis municipals i la seva aplicació pràctica, coneguda com *Rúbriques de Bruniquer*.

1917

L'Ajuntament de Barcelona decideix dividir els fons documentals de l'Arxiu Municipal en històrics i administratius.

A partir del 1921,

la documentació històrica s'ubica a la Casa de l'Ardiaca sota la direcció d'Agustí Duran i Sanpere, mentre que l'Arxiu Administratiu es queda, en un principi, a l'edifici de l'Ajuntament de Barcelona fins al 1961, que es trasllada al seu emplaçament actual del carrer del Bisbe Caçador.

1834

Es produeix una primera ordenació provisional de l'Arxiu Municipal de Barcelona amb la creació d'una comissió de restauració de la mateixa institució formada pels regidors Pau Soler i Trens, el marquès de Llió, Josep Maria de Llinàs i Andreu Avel·lí Pi i Arimon.

1848

Comencen a treballar a l'Arxiu els primers arxivers i funcionaris municipals amb l'encàrrec, des del consistori, de reordenar l'Arxiu Municipal de Barcelona d'una manera més completa.

1936-39

Durant la Guerra Civil, Agustí Duran i Sanpere va ser nomenat cap de la secció d'Arxius de Catalunya i, juntament amb personal voluntari de l'Arxiu Històric, va dur a terme una tasca molt important per protegir i salvaguardar el patrimoni documental català.

1943

Es crea l'Institut Municipal d'Història, que inclou, a més de l'Arxiu Històric, el Museu d'Història de la Ciutat, les excavacions arqueològiques i el Museu d'Indústries i Arts Populars.

1986

Per decret d'Alcaldia, s'inicia el Projecte d'ordenació d'arxius de l'Ajuntament de Barcelona per elaborar un primer pla d'actuació cap a un model arxivístic homogeni. L'arxiver i historiador Ramon Alberch, director del projecte, és nomenat arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona del 1990 al 2004.

1988

Es crea la xarxa d'arxius municipals de districte com a conseqüència de la voluntat descentralitzadora del Govern municipal.

1991-98

Es fa una reforma integral de la Casa de l'Ardiaca per reforçar l'estructura i millorar la funcionalitat de l'edifici, sota la direcció dels arquitectes Roser Amadó i Lluís Domènech.

1992

Es crea el sistema AIDA [Administració Integral de Documents i Arxius].

1993-2011

Inauguració de nous equipaments per als arxius municipals dels districtes de Sant Martí, Gràcia, Horta-Guinardó, l'Eixample i Sants-Montjuïc.

2009

S'aprova la creació de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius.

2010

El Consell Plenari Municipal aprova el Reglament del Sistema Municipal d'Arxius, el qual regula les funcions dels òrgans i centres que l'integren.

1990

S'aproven les Normes reguladores de l'organització i el funcionament del Sistema Municipal d'Arxius.

1991

Entra en funcionament la Comissió de Tria i Eliminació de Documentació Municipal de l'Ajuntament de Barcelona.

2006

S'inaugura la nova seu de la secció fotogràfica de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona al Convent de Sant Agustí, que el 2009 va esdevenir, per decret d'Alcaldia, l'actual Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

2017

La Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona aprova el projecte de construcció del nou Arxiu de la Ciutat de Barcelona a l'antic complex fabril de Can Batlló. Aquest mateix any, se celebren els centenaris de l'Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona i de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona amb la programació de diverses activitats.

1.3. Pla director d'arxius

MISSIÓ I VALORS

A grans trets, la missió que persegueix l'Arxiu Municipal de Barcelona és la de garantir la gestió i la disponibilitat dels documents de l'Ajuntament de Barcelona, així com facilitar-hi l'accés per assegurar els drets de les persones, promoure la recerca i donar suport a l'Administració municipal, tot contribuint activament a la memòria, el coneixement, la comprensió i la governança de la ciutat per part de la seva ciutadania.

Els **valors** principals que guien les actuacions de l'Arxiu Municipal de Barcelona i sobre els quals se sosté el seu Pla director són:

- **L'accessibilitat:** és la possibilitat que totes les persones puguin accedir, d'una manera lliure, còmoda i ràpida, a la informació o als serveis que ofereix l'Arxiu Municipal. Aquest valor inclou la transparència, la disponibilitat, la comunicació i la voluntat de servei.
- **La innovació:** es tracta de la cerca contínua de noves maneres de fer, amb tecnologia i prestacions que afegixin valor a la cultura organitzativa, a les metodologies de treball i als serveis que s'ofereixen des de l'Arxiu Municipal. Aquest valor inclou la creativitat, el canvi i la millora contínua.
- **La col·laboració:** és la cerca del treball conjunt entre el conjunt de professionals i els agents amb els quals es relaciona l'Arxiu Municipal per aportar i sumar coneixements, recursos i esforços en l'assoliment dels propòsits individuals i compartits. Aquest valor inclou la cooperació, la rendibilitat, l'eficiència i el treball en equip.

MODEL D'ARXIU

L'Arxiu Municipal de Barcelona vol ser una **institució de referència** com a dipositària de la memòria dels barcelonins i les barcelonines i com a sistema arxivístic innovador que posa la seva mirada a oferir uns serveis que s'adaptin a les necessitats i als desitjos de les persones usuàries.

Entre aquests serveis, trobem l'accés directe i permanent a una part de la documentació de manera eficient i transparent, a més de la descàrrega lliure i gratuïta de tots els documents digitalitzats, que es poden cercar a través d'un sistema còmode i proper [catàleg en línia]. Els serveis d'informació i formació que ofereix l'Arxiu pretenen contribuir a millorar el coneixement de la ciutat de Barcelona per part de la ciutadania. Pel que fa a la gestió documental, es treballa per implementar un sistema únic de gestió documental a tot l'Ajuntament de Barcelona que permeti gestionar els documents generats per tots els departaments municipals.

D'aquesta manera, l'Arxiu Municipal de Barcelona pretén ser un arxiu de referència en la seva totalitat, començant per l'equip de professionals que el forma, com a referents de qualitat en la gestió documental i en la prestació de tots els serveis que oferim, a més de ser els garants de la transparència i la preservació de la documentació de la ciutat i de crear una marca d'arxiu pionera i innovadora.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Segons la missió, els valors i el model d'arxiu definits, les línies estratègiques de l'Arxiu Municipal de Barcelona que han marcat el període 2016-2019 han estat les següents:

Contribuir activament a la governança en potenciar el coneixement i la comprensió de la ciutat per part de la ciutadania: aquesta línia estratègica posa el focus a expandir la presència de l'Arxiu a internet i als mitjans de comunicació, a més d'impulsar activitats pedagògiques i acadèmiques i de difusió cultural i professional.

Facilitar l'accés als documents i als recursos d'informació de la ciutat i garantir-ne la preservació: les iniciatives vinculades a aquesta línia estratègica contribueixen a la transparència i a avançar en l'ingrés, el tractament i la digitalització dels fons documentals de l'Arxiu.

Impulsar la gestió documental de l'Administració municipal mitjançant el desenvolupament dels instruments del sistema AIDA i la seva implantació, a més de la posada en funcionament del gestor documental i l'arxiu electrònic.

Desenvolupar un model organitzatiu de l'Arxiu Municipal que sigui referent en el seu àmbit i que permeti donar resposta a les demandes d'una ciutat en creixement permanent, és a dir, promoure un creixement professional de l'equip de l'Arxiu que condueixi a una millora contínua dels serveis que s'ofereixen a la ciutadania.

1.4. Recursos humans, econòmic i infraestructura

RECURSOS HUMANOS

	Personal propi		
	TÈCNICS I PROFESSIONALS D'ARXIUS [T. Superiors Base + T. Mitjans]	ADMINISTRATIUS I AUXILIARS	TOTAL
AHCB	21	6	27
AMCB	10	9	19
AFB	6	3	9
Total	37	18	55
AMDCV	2	1	3
AMDE	1	1	2
AMDS	2	2	4
AMDC	1	1	2
AMD SG	1	1	2
AMDG	2	1	3
AMDHG	2		2
AMDNB	2	1	3
AMDSA	1	1	2
AMD SM	1	2	3
Total	15	11	26
ADS	1		1
ASP	1	1	2
AEU	1		1
Total	3	1	4
AICUB	1	1	2
AIMHB			-
APMHB	1	1	2
AUDITORI	1		1
Total	3	2	5
Total	58	32	90
DSMA	10	1	11
Total	68	33	101

CONVENIS DE PRÀCTIQUES

L'Arxiu Municipal de Barcelona rep estudiants procedents de diversos nivells educatius i especialitats a fi que desenvolupin pràctiques professionals.

En total, hi ha hagut 28 estudiants fent pràctiques a l'Arxiu:

- 24 estudiants de pràctiques de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.
- 4 estudiants d'altres centres educatius, entre els quals destaquen l'Escola d'Art Serra i Abella, la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.
- També s'ha rebut el suport de 4 persones procedents dels plans extraordinaris d'ocupació local.

PRESSUPOST

	Ingressos	Despeses corrents	Transferències corrents	Inversions
DSMA		227.246,74 €	7.695,00 €	
AHCB	6.660,85 €	700.493,74 € *		4.697,99 €
AMCB	32.087,70 €	176.798,86 €	24.944,52 €	
AFB	8.013,95 €	278.115,65 € *		5.126,00 €
AMDCV	2.766,86 €	17.626,58 €	8.145,00 €	
AMDE	2.745,26 €	16.159,38 €	8.055,00 €	
AMDS	698,74 €	22.063,66 €	6.345,00 €	
AMDC	922,64 €	34.600,64 €	5.895,00 €	
AMDSG	1.426,94 €	36.098,00 €	7.695,00 €	
AMDG	871,23 €	29.970,47 €	6.705,00 €	
AMDHG	529,57 €	9.467,00 €	7.920,00 €	
AMDNB	322,99 €	22.314,77 €	6.345,00 €	
AMDSA	154,55 €	15.236,33 €	6.570,00 €	
AMD SM	1.318,65 €	21.101,83 €	7.695,00 €	
AMD [genèric]		430.129,13 €		
ARE				
ADS			9.675,00 €	
ASP				
AEU		79.255,44 €		
Total	58.519,93 €	2.116.678,22 €	113.684,52 €	9.823,99 €

* Les despeses corrents de l'AHCB i l'AFB inclouen despeses fixes i d'administració, com ara els serveis de neteja i seguretat.

INFRAESTRUCTURA

	SUPERFÍCIE ARXIU	SUPERFÍCIE DIPÒSIT	SUPERFÍCIE ALTRES USOS	PRESTATGERIES INSTAL·LADES	PRESTATGERIES OCUPADES	PRESTATGERIES LLIURES	PUNTS DE CONSULTA EN SALA	% D'Ocupació
AHCB	2.767	1.410	1.357	9.112	7.627	1.485	59	83,70%
AMCB	5.776	5.100	676	20.410	18.372	2.038	42	90,01%
AFB	1.589	327	1.262	2.709	1.716	992	11	63,37%
Total	10.132	6.837	3.295	32.231	27.715	4.515	112	85,99%
AMDCV	420	332	88	2.445	2.024	421	6	82,78%
AMDE	840	812	28	2.642	1.938	704	10	73,35%
AMDS	572	366	206	4.000	2.320	1.680	12	58,00%
AMDC	130	70	60	705	680	25	12	96,45%
AMDSG	294	152	142	1.250	1.143	107	12	91,44%
AMDG	427	273	154	2.400	1.096	1.304	17	45,67%
AMDHG	429	173	256	2.136	1.349	787	12	63,16%
AMDNB	220	134	86	501	337	164	7	67,33%
AMDSA	640	422	218	1.460	1.421	39	4	97,33%
AMDSM	400	200	200	1.800	1.800	-	12	100,00%
Total	4.372	2.934	1.438	19.339	14.108	5.231	104	72,95%
ADS	432	189	242	1.169	959	210	1	82,04%
ASP	728	329	399	6.037	3.773	2.264	8	62,50%
AEU			-		2.035	-		-%
Total	1.160	518	641	7.206	6.767	2.474	9	93,91%
TOTAL	15.664	10.289	5.375	58.775	48.590	12.220	225	82,67%

1.5. Desenvolupament professional

ACCIONS FORMATIVES

Curs de drets d'autor i arxius

El 20 i el 22 de març, es va celebrar el Curs de drets d'autor i arxius, impartit per l'advocat Josep Matas i adreçat a tot el personal de l'Arxiu Municipal de Barcelona. Al curs, al qual van assistir 61 participants, es van tractar qüestions relacionades amb el dret a la informació, la propietat intel·lectual i la protecció de dades, i com, de vegades, aquesta última entra en conflicte amb l'accés a la documentació en l'àmbit dels arxius.

Formacions sobre gestió de projectes

Durant el 2018 s'han dut a terme diverses formacions sobre gestió de projectes impartides per la consultora Lluïsa Cortada, en les quals s'ensenya a les persones assistents a definir i determinar rols de conducta i de treball en equip en les organitzacions. Inicialment es van fer sessions de treball amb l'equip directiu de la DSMA els dies 25 i 30 de maig (8 hores), a les quals van assistir 6 participants, mentre que els dies 1, 4, 18 i 20 de juny (20 hores) es va dur a terme el Curs de planificació i gestió de projectes adreçat als tècnics superiors incorporats recentment a l'AMB, amb l'assistència de 15 participants, i finalment els dies 20 i 27 de setembre (10 hores) es va fer un curs de reforç en la gestió de projectes, al qual van assistir 16 participants.

TAULA DE COORDINACIÓ

El 9 de maig, a la Sala de Plens de la seu del Districte de Sants-Montjuïc, va tenir lloc la **4a Taula de Coordinació d'Arxius** amb la presentació de ponències relacionades amb el tema "La innovació a l'Arxiu Municipal de Barcelona". La trobada va reunir 111 professionals dels centres que formen l'Arxiu Municipal per posar en comú diversos projectes i bones pràctiques del sector relacionades amb la gestió documental, la conservació i restauració de documents, les visites i els tallers als centres d'arxiu i l'atenció a les persones usuàries, principalment.

PROJECT MONITOR

Durant l'any 2018, des de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius s'ha creat una eina de gestió de projectes anomenada **Project Monitor**, que s'ha implantat a tot l'SMA. Es tracta d'una eina que facilita la planificació i el seguiment de projectes vinculats a les línies estratègiques del Pla director de l'Arxiu Municipal de Barcelona. Mitjançant aquesta eina, se simplifica la gestió de la informació, ja que funciona com una única base de dades que interconnecta tots els centres d'arxiu i els permet compartir la informació d'una manera àgil i transversal.

1.6. Relacions externes i aliances

CONSELL ASSESSOR PER A LA TRANSPARÈNCIA

El 6 de març va tenir lloc una nova sessió del Consell Assessor per a la Transparència, en la qual va participar Joaquim Borràs, arxiver en cap de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest organisme està format per dotze professionals, entre personal tècnic municipal i membres reconeguts d'entitats ciutadanes i professionals, els quals fan un seguiment de les polítiques i les normatives en matèria de transparència i duen a terme accions informatives i d'assessorament per millorar-ne l'aplicació i el compliment. En aquesta ocasió, es va valorar la proposta de les persones candidates que havien de formar part del Comitè d'Ètica.

JORNADA TÈCNICA A LA UNIVERSITAT DE VALLADOLID "LOS ARCHIVOS DEL SIGLO XXI: NUEVOS RETOS, NUEVAS RESPUESTAS"

El 13 d'abril, va tenir lloc una jornada tècnica d'arxius a l'Instituto Universitario de Historia Simancas de la Universitat de Valladolid, en la qual va participar l'arxiver en cap, Joaquim Borràs, amb una ponència titulada "El Archivo Municipal de Barcelona del siglo XXI: estrategias para un nuevo modelo", que versava sobre l'adequació i la rehabilitació de l'edifici de la nau central de l'antic complex fabril de Can Batlló com a futura seu de l'Arxiu Municipal de la Ciutat.

CONFERÈNCIA "EL ARCHIVO FOTOGRÁFICO DE BARCELONA" AL II SIMPOSIO INTERNACIONAL DE MEMORIA Y PATRIMONIO DOCUMENTAL

El 12 d'octubre, el director de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, Jordi Serchs, va participar en aquest simposi que va tenir lloc a Cali (Colòmbia) amb una conferència sobre l'Arxiu que enllaçava amb la prospecció d'un projecte de col·laboració com a continuació d'un de previ ja dut a terme en l'àmbit de les biblioteques.

COMISSIÓ PERMANENT DEL CONSELL NACIONAL D'ARXIS

El 8 de novembre, va tenir lloc la reunió ordinària de la Comissió Permanent del Consell Nacional d'Arxius, a la qual va assistir l'arxiver en cap Joaquim Borràs. En aquesta sessió es van presentar les actuacions per elaborar el Pla estratègic d'arxiu i els projectes principals en curs del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

SEMINARI INTERNACIONAL "RETOS DE LOS ARCHIVOS MUNICIPALES FRENTE A LA PARTICIPACIÓN CIUDADANA"

Durant els dies 24 i 25 de novembre, va tenir lloc el seminari internacional "Retos de los Archivos Municipales frente a la participación ciudadana", organitzat per l'Alcaldía Mayor de Bogotá i en què es van presentar projectes de ciutats com Lisboa, Rio de Janeiro, Barcelona, Bogotá i altres ciutats colombianes. Amb més de 250 participants, majoritàriament professionals dels arxius i les universitats colombians, s'hi van analitzar i debatre els sistemes d'arxius, les polítiques de transparència, la gestió dels documents electrònics i els processos de gestió documental. L'Ajuntament de Barcelona hi va participar amb la ponència "Marco estratégico de actuación del Archivo Municipal de Barcelona", a càrrec de Joaquim Borràs, arxiver en cap.

CONSELL NACIONAL D'ARXIS I GESTIÓ DOCUMENTAL

L'Arxiu Municipal de Barcelona participa, en representació dels arxius de l'Administració local, en el Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental. Joaquim Borràs, arxiver en cap, va assistir a la sessió del Ple del 12 de desembre, que va servir per presentar les dades estadístiques i les línies prioritàries del Sistema d'Arxius de Catalunya, entre les quals destaca la proposta d'elaboració d'un pla estratègic d'arxius de Catalunya.

10È LABORATORI D'ARXIVS MUNICIPALS

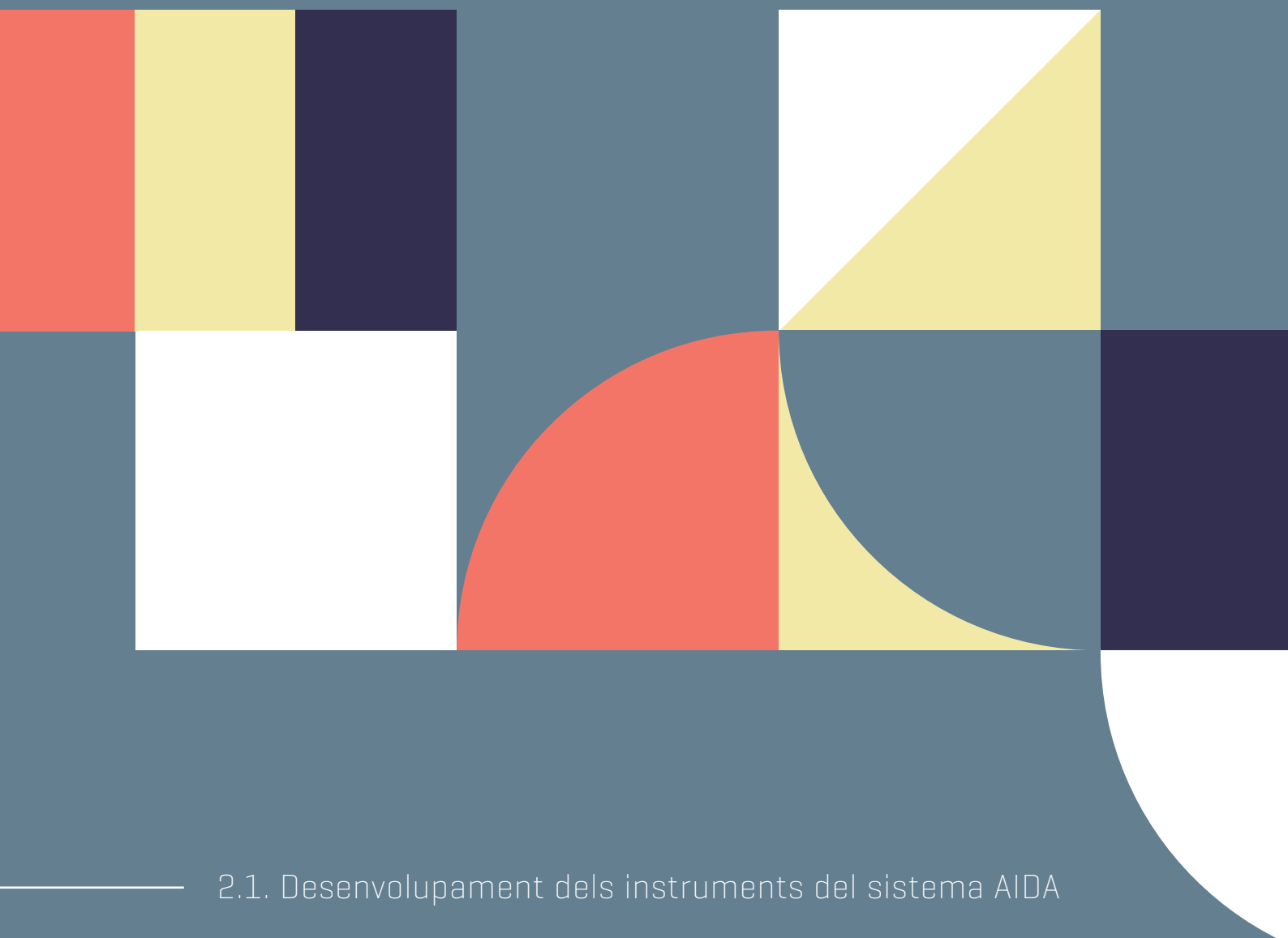
El dia 11 de desembre, més de 190 professionals del sector de l'arxivística es van reunir al recinte de CaixaForum Barcelona per compartir idees, coneixements, experiències i punts de vista al voltant del tema "La revolució de les dades". El Laboratori d'Arxius Municipals se celebra cada dos anys, organitzat per la Subdirecció General d'Arxius i Museus de la Generalitat de Catalunya, l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, l'Arxiu Municipal de Barcelona i l'Associació d'Arxivers-Gestors de Documents de Catalunya.

COMISSIÓ NACIONAL D'AVUACIÓ I ACCÉS A LA DOCUMENTACIÓ

La responsable d'Avaluació i Accés a la Documentació forma part, com a vocal, de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental [CNAATD], a més de ser la coordinadora del Grup de Treball de Gestió Econòmica. Ha participat en un total de 5 reunions celebrades al llarg del 2018, en les quals s'han presentat 84 propostes d'avaluació i accés documental procedents de diverses administracions, de les quals s'han emès les resolucions corresponents. S'ha modificat i incorporat el règim d'accés a 21 taules i s'han anul·lat 5 taules d'accés i avaluació documental.

2. Gestió documental

2.1. Desenvolupament dels instruments del sistema AIDA

2.2. Normativa

2.3. Processos i mètodes de gestió documental

2.4. Implantació del sistema AIDA a l'Administració municipal

2.5. Projecte eArxiu

2.1 . Desenvolupament dels instruments del sistema AIDA

Els instruments del sistema de gestió documental AIDA són eines que han d'evolucionar segons les necessitats de l'Ajuntament i, per tant, han de ser mantinguts de manera sistemàtica perquè s'implementin en les eines tecnològiques i es puguin utilitzar en els diversos processos documentals. Durant el 2018 s'han elaborat o actualitzat els instruments següents:

ESQUEMA DE METADADES

S'ha acabat l'esquema de metadades de l'Ajuntament de Barcelona per a documents tant en suport paper com electrònic; en aquest esquema es defineix la semàntica, l'obligatorietat i la sintaxi de les metadades. S'implementarà en el nou gestor documental, en els nivells de document i expedient electrònic, de sèrie del Catàleg de documents, en arxius físics per a tots els nivells de descripció possibles i també per a les autoritats, ja siguin descriptors onomàstics, de matèries o geogràfics.

MÈTODE DE DESCRIPCIÓ

Degut a la creació de l'esquema de metadades i al nou sistema únic de gestió de documents, el mètode de descripció actual ha patit modificacions i s'ha detectat la necessitat d'actualitzar el manual de descripció. Al llarg de l'últim trimestre del 2018, s'ha iniciat l'actualització del manual per adequar-lo a les normes i als camps de descripció en què es basa el nou mètode de descripció.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ UNIFORME DE DOCUMENTS

S'ha elaborat un estudi acurat del Quadre de classificació per integrar els arxius físics amb els electrònics.

2.2. Normativa

DIRECTRIU TÈCNIC PER A L'ORGANITZACIÓ DELS DOCUMENTS I DELS DIRECTORIS ELECTRÒNICS

S'ha publicat una versió revisada i actualitzada d'aquesta directriu a escala general i s'han corregit errors i ampliat alguns apartats com, per exemple, les abreviatures per a les tipologies documentals o, pel que fa a criteris, la denominació de carpetes i documents.

A més, al llarg d'aquest any, s'ha estat treballant en la revisió de normatives, com el Model de gestió de documents electrònics per tal d'adaptar-lo al nou projecte d'implantació de la Llei del procediment administratiu de l'Ajuntament o com el Protocol de digitalització segura per adaptar-lo a aquest nou Model, i s'ha col·laborat en altres normatives d'àmbit municipal.

REGISTRE DE FONTS DEL SISTEMA MUNICIPAL D'ARXIU

Durant el 2018 s'han donat d'alta 36 fons o col·leccions, dels quals 3 són fons institucionals, 30 són fons privats, i 3, col·leccions. En aquest Registre s'inclouen també els fons custodiats i tractats pels arxius dels centres museístics i patrimonials de l'Ajuntament de Barcelona. Amb totes aquestes noves incorporacions, en acabar el 2018 l'Arxiu Municipal té 536 fons o col·leccions donats d'alta.

2.3. Processos i mètodes de gestió documental

ANÀLISI DOCUMENTAL DE LES APLICACIONS DE TRAMITACIÓ

El Model de gestió de documents electrònics [MGDE] estableix la implementació d'un procés d'anàlisi documental del procediment previ a la incorporació dels documents i expedients a l'Arxiu electrònic.

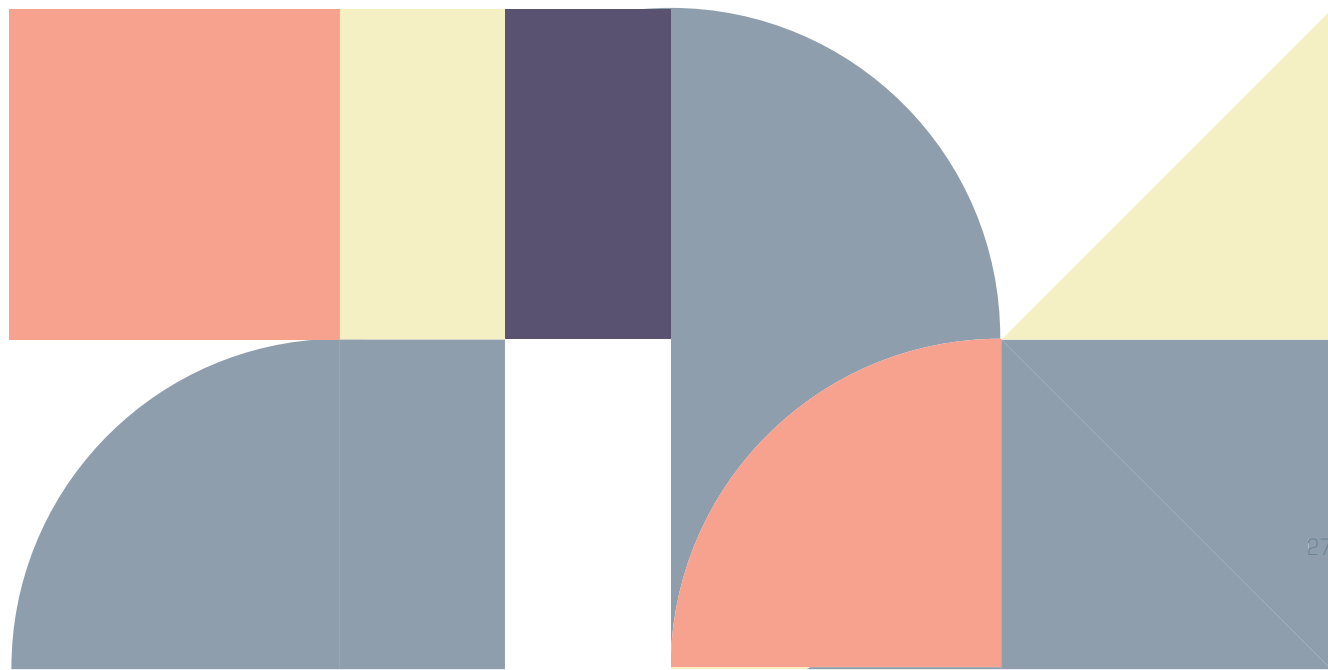
Des del Servei de Gestió Documental s'han establert unes pautes de coordinació d'anàlisis documentals que tenen com a objectiu centralitzar i unificar la tasca d'anàlisi documental que desenvolupen els arxivers referents de cada àmbit des de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius. A aquest efecte, s'ha creat un procediment intern anomenat Procediment de treball per a l'anàlisi documental.

Seguint aquest protocol, al llarg d'aquest any s'ha iniciat o revisat l'anàlisi de prop de 20 aplicacions i s'han identificat aproximadament 65 procediments.

OFICINA TÈCNICA DE GESTIÓ DOCUMENTAL

Per garantir la implantació i l'aplicació correctes del Model de gestió de documents electrònics a tots els sistemes d'informació de l'Institut Municipal d'Informàtica [IMI] que requereixin gestió documental electrònica, s'ha creat l'Oficina Tècnica de Gestió Documental. Aquesta oficina té una dependència orgànica de l'IMI i funcional, de l'IMI i de la DSMA. Les seves funcions més importants són:

- Encarregar-se de la previsió de la demanda de noves iniciatives de gestió administrativa que requereixin gestió documental.
- Coordinar les demandes amb la DSMA.
- Fer seguiment de la implantació del Model de gestió de documents electrònics.

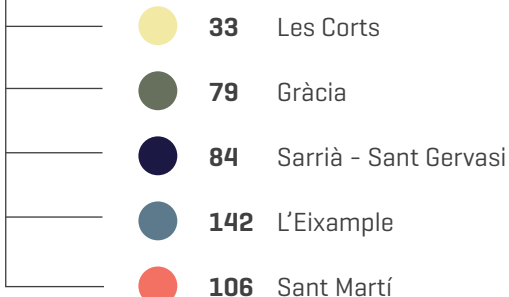
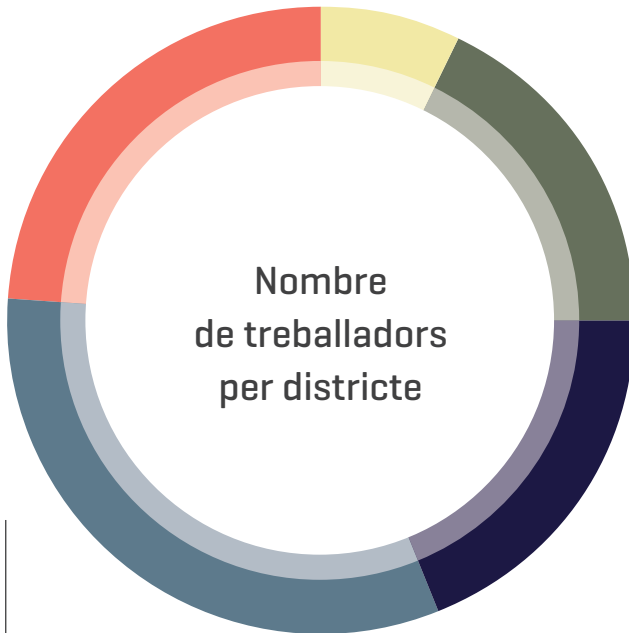
2.4. Implantació del sistema AIDA a l'Administració municipal

El sistema AIDA ha estat dissenyat per integrar, en una única metodologia, tota la gestió documental de les dependències municipals i, per aquest motiu, s'està aplicant a tot l'Ajuntament de Barcelona.

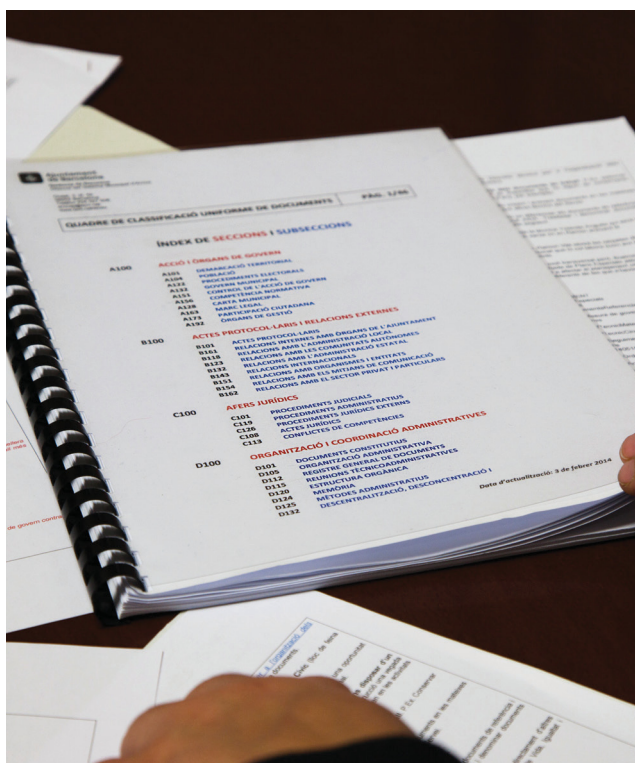
El sistema AIDA permet controlar, d'una manera eficient i sistemàtica, els documents, electrònics o en paper des de la seva creació i durant tot el seu cicle de vida. Els documents s'organitzen seguint els mateixos criteris, amb l'objectiu d'afavorir-ne l'organització i la recerca, facilitar l'intercanvi d'informació entre les dependències municipals i contribuir a la rendició de comptes a la ciutadania.

Durant el 2018 s'ha iniciat una col·laboració amb les gerències dels districtes que es preveu que acabi el desembre del 2019. En total, més de 900 professionals dels districtes rebran un acompanyament personalitzat per conèixer i integrar aquesta nova metodologia i les seves eines en la seva tasca diària. Durant el 2018, la implantació del sistema AIDA s'ha dut a terme als districtes de l'Eixample, les Corts, Gràcia, Sarrià - Sant Gervasi i Sant Martí.

DADES DE PARTICIPACIÓ

444 TOTAL

2.5. Projecte eArxiu

ÀREES DE CONEIXEMENT I HORES DEDICADES

En el cas dels arxius centrals, a l'Arxiu Central d'Ecologia Urbana (AEU) s'ha portat a terme la valoració de la prova pilot de la implantació del sistema AIDA [que es va fer entre el 2016 i el 2017], tot i que la implantació en si no es durà a terme fins al maig de l'any 2019.

Així mateix, s'han portat a terme 31 assessoraments i 6 formacions presencials, amb la participació de 82 assistents en total. Pel que fa a l'Arxiu Central de Drets Socials, s'han efectuat 28 assessoraments des de les unitats orgàniques relacionades amb el tractament de la documentació per a la implantació de l'AIDA i, en referència a l'Arxiu Central de Seguretat i Prevenció, s'han celebrat 10 presentacions amb l'assistència de 31 persones i 9 sessions d'entrevistes a les unitats territorials.

El projecte eArxiu té la finalitat de desplegar el Model de gestió de documents electrònics aprovat l'any 2016 i de crear un sistema únic tant en suport electrònic com en paper que garanteixi la integritat, l'autenticitat, l'ús, la disponibilitat i l'arxivament dels documents de tot l'Ajuntament.

Per fer possible aquesta transformació, el projecte s'ha estructurat en tres fases. Actualment, s'està portant a terme la fase 2 del projecte, que inclou l'anàlisi, la configuració, el desenvolupament, la integració i la migració de dades i documents a la nova plataforma de gestió documental.

D'aquesta fase s'ha acabat la part de l'anàlisi i la configuració de les metadades i de tots aquells elements que permeten la gestió de documents electrònics com ara el mòdul de tancament d'índex i el Catàleg de documents.

També, s'ha continuat treballant en la resta de la fase 2, que completen el gestor d'arxius físics, la interfície de captura i consulta i el mòdul de digitalització segura.

32 h

GESTIÓ I
TRACTAMENT DE
LA FOTOGRAFIA
DIGITAL

74 h

GESTIÓ
D'ARXIVS
D'OFICINA

1.432 h

DIRECTORI
ELECTRÒNIC

3. Tractament, digitalització i accés

3.1. Fons documentals segons tipus i volums

3.2. Consulta i reproducció de documents

3.3. Ingressos de documents

3.4. Descripció d'unitats documentals

3.5. Projectes de digitalització

3.1. Fons documentals segons tipus i volums

FONS DOCUMENTALS

Volums* segons el tipus de document

43.258,74 m TEXTUAL	33.148 ud VISUAL
69.911 ud CARTOGRÀFIC	3.387.192 ud FOTOGRÀFIC
2.918 ud SONOR	1.607 ud AUDIOVISUAL

* Els volums que es detallen a continuació s'ofereixen en funció del tipus de document i la unitat de mesura utilitzada: metres [m] per a la documentació textual i unitats documentals [ud] per a la resta de tipologies.

DOCUMENTS ELECTRÒNICS

Fons documental de l'Arxiu electrònic

44 Nombre d'aplicacions

312.168 Expedients

3.916.576 Documents

1.553.810 Volum [MB]

A final d'any s'ha encarregat un estudi exhaustiu del volum per tipologia documental i tipus d'unitats d'instal·lació per centre, amb vista al seu trasllat a la futura seu de Can Batlló. Aquest estudi de diagnosi dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Municipal de Barcelona consisteix en la recollida i l'estipulació de tots els formats de documentació que hi ha als centres d'arxiu, també amb l'objectiu de configurar un catàleg estandarditzat de formats per preveure quin tipus de mobiliari i contenidors seran necessaris a Can Batlló.

3.2. Consulta i reproducció de documents

Durant el 2018 han consultat la documentació dels centres d'arxiu un total de 52.941 persones usuàries. D'aquest total, 19.587 ho han fet de manera presencial i 33.354, de manera remota a través de vies de comunicació no presencials, com ara el correu electrònic, el telèfon, la pàgina web, entre d'altres canals telemàtics disponibles de l'Ajuntament.

NOMBRE DE PERSONES USUÀRIES PRESENCIALS¹

19.587

5.065 Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

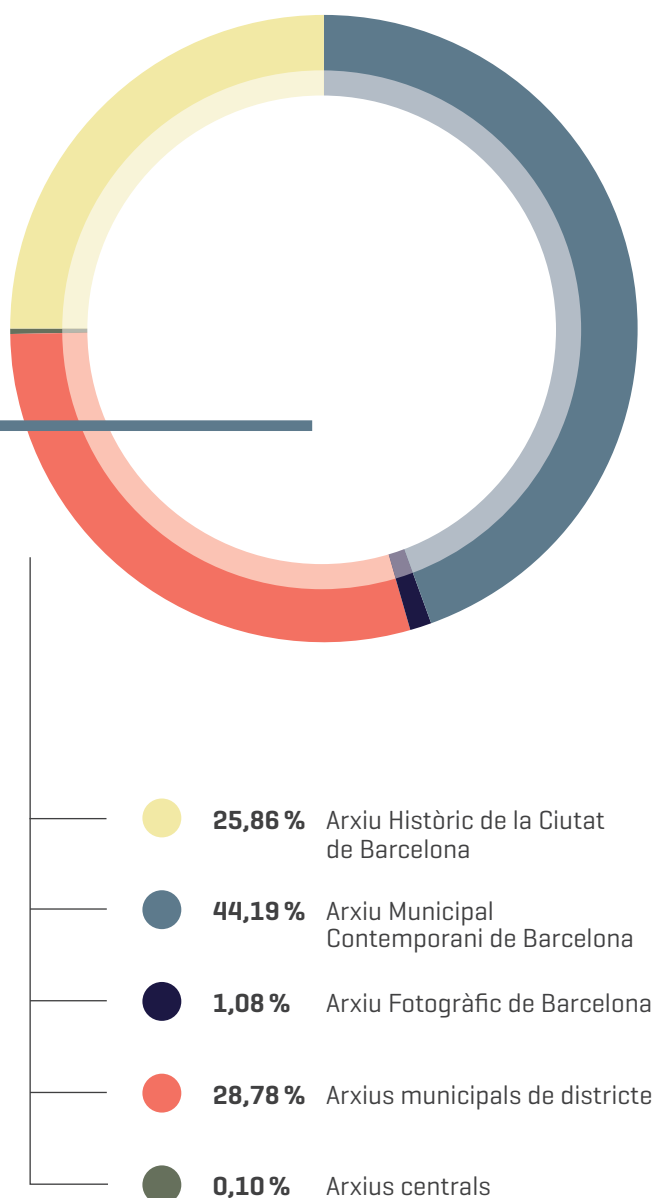
8.655 Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona

211 Arxiu Fotogràfic de Barcelona

5.637 Arxius municipals de districte

19 Arxius centrals

PERSONES USUÀRIES PRESENCIALS PER CENTRE [%]

¹ Les persones usuàries presencials són les que consulten la documentació directament als centres d'arxiu.

DOCUMENTS CONSULTATS

Aquest any, s'han consultat de manera presencial un total de 127.134 documents, que es distribueixen de la manera següent:

127.134

13.035 Arxiu Històric
de la Ciutat
de Barcelona

40.777 Arxiu Municipal
Contemporani
de Barcelona

29.509 Arxiu Fotogràfic
de Barcelona

39.808 Arxius municipals
de districte

4.005 Arxius centrals

PRÉSTEC ADMINISTRATIU

El préstec administratiu es produeix quan es presta documentació original a les oficines de l'Ajuntament per necessitats administratives. El total de préstecs administratius que s'ha produït durant el 2018 ascendeix a 8.705 documents i ha quedat distribuït de la manera següent:

8.705

248

Arxiu Municipal
Contemporani de Barcelona

6.109

Arxius municipals de districte

2.348

Arxius centrals

REPRODUCCIONS

En total, s'han fet 145.543 reproduccions a petició de les persones usuàries en tota mena de suports, i la reproducció en paper ha estat la de més pes, amb el 60,85%, seguida per la de suport digital amb el 39,15%.

145.543

88.559

FOTOCÒPIA
EN PAPER

56.984

DIGITAL

21.457

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

8.139

FOTOCÒPIA
EN PAPER

13.318

DIGITAL

28.293

Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona

22.118

FOTOCÒPIA
EN PAPER

6.175

DIGITAL

4.517

Arxiu Fotogràfic de Barcelona

-

FOTOCÒPIA
EN PAPER

4.517

DIGITAL

89.415

Arxius municipals de districte

57.726

FOTOCÒPIA
EN PAPER

31.689

DIGITAL

1.861

Arxius centrals

576

FOTOCÒPIA
EN PAPER

1.285

DIGITAL

3.3. Ingressos de documents

INGRESSOS ORDINARIS

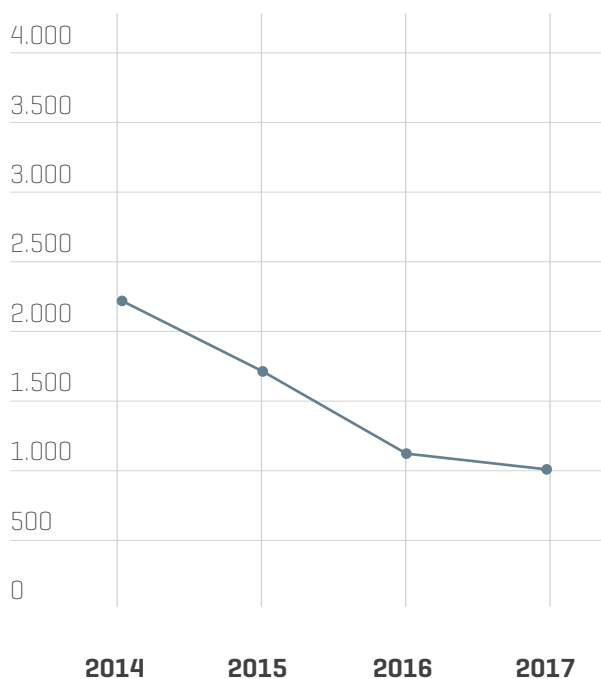
L'any 2018, s'han rebut 208 transferències ordinàries procedents de les oficines municipals, que han suposat l'ingrés de 1.065,95 metres de documents textuais, un 8,5% menys que l'any anterior. A més, també han ingressat 902 cartells i 16.500 fotografies.

Ingressos per transferència

Centre	Nombre	Volum	Dates extremes
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	-		
Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona	24	432,94 m	1884-2017
Arxiu Fotogràfic de Barcelona	2	16.500 fotografies	1944-2005
Arxius Municipals de Districte	142	360,45 m 902 cartells	1973-2017
Arxius Centrals	40	272,56 m	1939-2018
TOTAL	208	1.065,95 m 16.500 fotografies 902 cartells	1884-2018

EVOLUCIÓ DELS INGRESSOS DE DOCUMENTACIÓ TEXTUAL PER TRANSFERÈNCIA

2015-2018

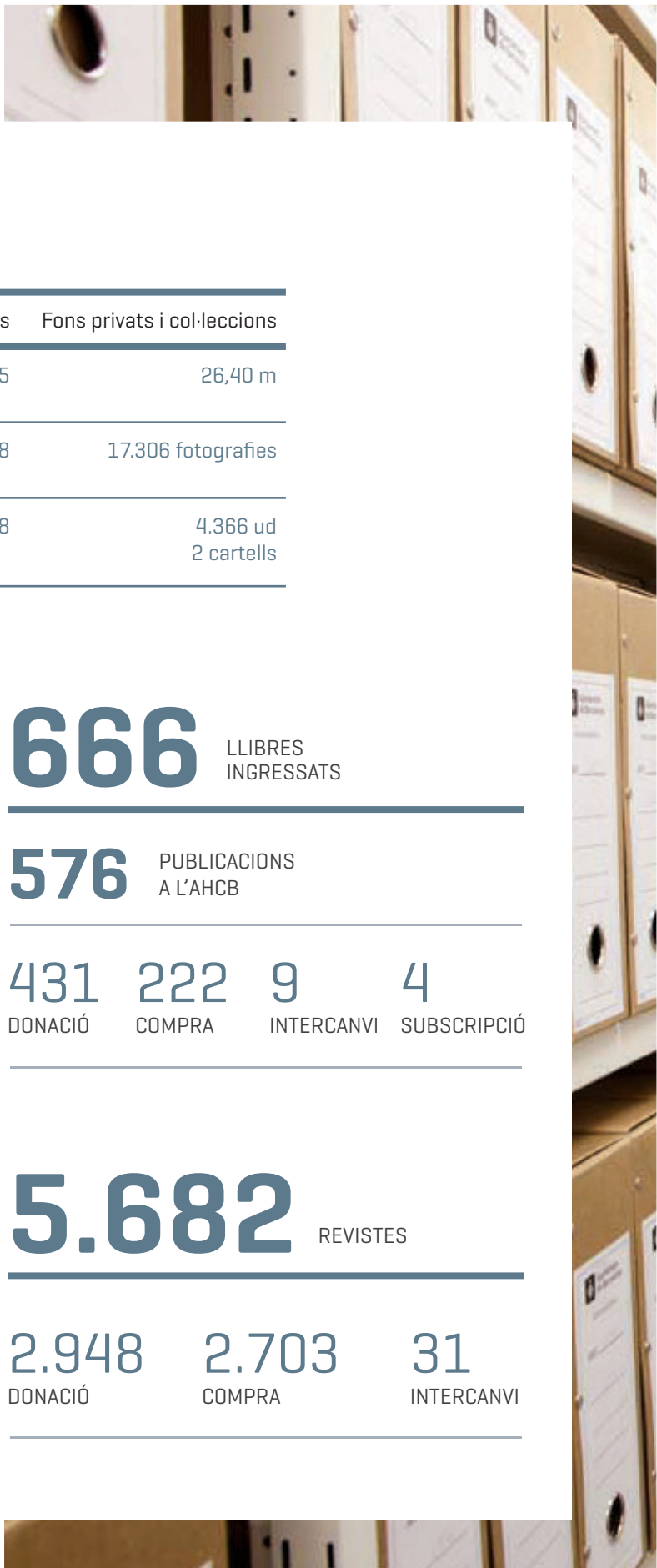
Ingressos per transferència

També ha ingressat, a través de donacions o cessions, un gran nombre de documents, dels quals destaca el projecte de l'AHCB de recollida de deu testimonis orals sobre la professió periodística catalana durant el període 1966-1986, dut a terme en col·laboració amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya i anomenat "Memòria oral del periodisme barceloní [1966-1986]".

Pel que fa l'AFB, ha rebut l'ingrés de 17 fons privats, entre els quals destaca, d'una banda, l'ingrés per comodat de 10.555 fotografies del fons fotogràfic del col·lectiu SE-GRÀ [Serveis Gràfics] amb imatges dels moviments socials dels anys 1976-1980, i, de l'altra, 918 diapositives fruit de la tasca professional d'Eduard Olivella Falp, les quals s'afegeixen al contracte de comodat que va fer aquest fotògraf l'any 2015. Així mateix, també han ingressat per compra 21 fotografies, de les quals destaquen 11 ferrotips i 1 daguerreotip estereoscòpic i daguerreotip amb caixa.

En el cas de l'AMCB, hi ha ingressat la documentació procedent del Museu de la Música de Barcelona com a resultat de la intervenció arxivística duta a terme pel Consorci de l'Auditori i l'Orquestra, una documentació que es caracteritza per la diversitat de tipus documentals que reuneix i que abraça el període 1954-2002.

Pel que fa als arxius de districte, han ingressat, a través de donacions, un gran nombre de documents, dels quals destaquen el fons de la llibreria Negra y Criminal, amb la documentació generada pel seu fundador, Paco Camarasa, i que actualment es conserva a l'AMDCV, o la col·lecció de la Cooperativa Graciense de Viviendas i la col·lecció Picasso Calvo, conservats a l'AMDG. En aquests dos últims casos, pel que fa a la col·lecció de la Cooperativa Graciense de Viviendas, han ingressat imatges relacionades amb el funcionament de l'entitat entre el 1958 i el 1972, corresponents a 1.199 positius, 5 postals, 56 diapositives, 1 fotograma i 1 unitat d'instal·lació [val a dir que el volum més gran de documentació textual va ingressar a l'Arxiu el 2017]; en el cas de la col·lecció Picasso Calvo, ha ingressat la documentació personal i imatges de la família, a més de la documentació administrativa i comercial de l'Espardenyeria de Torrent de l'Olla, 78, de dates entre el 1912 i el 1975, i corresponents a 19 positius i 129 documents.

Ingressos extraordinaris als centres

Centre	Dates	Fons privats i col·leccions
Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona	1978-2015	26,40 m
Arxiu Fotogràfic de Barcelona	1853-2018	17.306 fotografies
Arxius municipals de districte	1880-2018	4.366 ud 2 cartells

INGRESSOS BIBLIOGRÀFICS I HEMEROGRÀFICS

Pel que fa a nous ingressos, cal destacar l'increment dels fons bibliogràfics i hemerogràfics amb l'ingrés de monografies de temàtica barcelonina i d'exemplars de publicacions periòdiques. En total, han ingressat 666 llibres, 576 dels quals ho han fet a l'AHCB (431 per donació, 222 per compra, 9 per intercanvi i 4 per subscripció). Pel que fa a les revistes, tots els ingressos s'han produït a l'AHCB (2.948 per donació, 2.703 per compra i 31 per intercanvi).

666

LLIBRES
INGRESSATS

576

PUBLICACIONS
A L'AHCB

431

DONACIÓ

222

COMPRA

9

INTERCANVI

4

SUBSCRIPCIÓ

5.682

REVISTES

2.948

DONACIÓ

2.703

COMPRA

31

INTERCANVI

3.4. Descripció d'unitats documentals

Durant el 2018, s'han creat i actualitzat un total de 176.956 registres, els quals es distribueixen de la manera següent segons els centres d'arxiu:

Centre d'arxiu	Registres creats i actualitzats
AHCB	11.320
AMCB	28.761
AFB	6.170
Arxius de districte	119.562
Arxius centrals	11.143

Al final del 2018, el total d'unitats documentals descrites ha estat de 952.862.

Pel que fa a les dades corresponents al nombre de registres descrites del fons municipal, si es comptabilitza per tipus documental, durant el 2018 s'han descrit 69.717 documents textuais, 1.304 documents no textuais, 930 fotografies, 374 documents visuals i 7.775 registres corresponents a documentació dels antics pobles agregats de Barcelona.

D'altra banda, pel que fa als fons institucionals, privats i les col·leccions, el nombre de registres descrites, segons els centres d'arxiu, ha estat: 3.166 a l'AHCB, 21.808 a l'AFB i 5.650 als arxius de districte, que fan un total de 30.624 registres.

REGISTRES DESCRITS DEL FONS MUNICIPAL

69.717

DOCUMENTS
TEXTUALS

1.304

DOCUMENTS
NO TEXTUALS

930

FOTOGRAFIES

374

DOCUMENTS
VISUALS

7.775

REGISTRES

FONS INSTITUCIONALS, PRIVATS I LES COL·LECCIONS

REGISTRES

30.624

AHCB

3.166

AFB

21.808

Arxius de districte

5.650

ACTUACIONS PRINCIPALS

A l'AHCB s'ha continuat el tractament dels fons gremials amb la descripció del fons de la Confraria de Sant Marc dels Sabaters i la identificació dels diversos tipus documentals de la complexa sèrie de pliques del Fons de la Cúria del Veguer i del Corregidor. També s'ha continuat el tractament del fons municipal del Consell de la Ciutat i Ajuntament Modern, amb el tractament de 37 volums de la sèrie "Diversos consellers", 1.687 unitats documentals de la sèrie "Obreria" i 119 volums de la sèrie "Registre de deliberacions", a més del tractament de diversos fons privats, com per exemple el fons del dibuixant Enric Olivant, *Oli*, amb 2.048 unitats documentals, i 951 unitats d'instal·lació de la Col·lecció de plànols i 2.215 unitats documentals de la Col·lecció de gravats. Així mateix, s'ha acabat la informatització del catàleg del fons bibliogràfic, format per prop de 124.000 volums, una fita que permet la consulta en línia de la totalitat del catàleg. A l'AHCB també s'ha procedit a transcriure els fons orals següents: Josep Maria Figueres i Artigues, les Primeres Jornades Catalanes de la Dona, Armand de Fluvià i Escorsa, i Arcadi Espada Enériz. Pel que fa a la Col·lecció Ronald Fraser, s'han catalogat 104 testimonis de la Guerra Civil al programari de gestió documental del període 1973-1975.

En el cas de l'AMCB, la intervenció de descripció més destacada ha estat el tractament integral dels documents recuperats del memorial de la Rambla amb les mostres de condol i rebuig de la ciutadania envers el dolorós atemptat del 17 d'agost de 2017, que fan un total de 4.653 registres descrits, així com dels llibres i la documentació de condol i solidaritat que l'Alcaldia va generar i rebre d'altres poblacions i institucions de dins i fora de Catalunya. També s'han tractat i descrit 979 unitats documentals del fons de l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929, una documentació datada entre el 1913 i el 1963. L'AFB ha avançat en el tractament arxivístic dels fons fotogràfics de Colita amb 9.892 unitats documentals fetes entre el 1966 i el 1996. Així mateix, s'han descrit 7.020 negatius del fons Eduard Olivella Falp i, d'altra banda, s'ha avançat en el tractament del fons de Josep Postius Saura amb la descripció de 930 negatius.

Pel que fa als treballs dels arxius de districte, cal destacar algunes accions dels arxius de Sant Andreu, Sants-Montjuïc i Nou Barris. En el cas de l'AMDSA, durant el 2018 s'hi ha dut a terme el tractament del fons de la Junta de Regants del Rec Comtal. Amb aquesta actuació estan disponibles, a través de la consulta en línia, els expedients corresponents als anys del període 1883-1988, a més de 288 fotografies i 25 plànols. A l'AMDS s'ha inventariat la documentació de les juntes dels districtes II i IV del període 1954-1984, amb 170 unitats d'instal·lació. Finalment, a l'AMDNB cal ressaltar el tractament del fons del Centre de Documentació i Estudis de Nou Barris, una documentació produïda durant el període del 1983 al 2000, de molt relleu per conèixer les reivindicacions i les accions del moviment veïnal del final de la dècada del 1970 fins a mitjan dècada del 1990, així com més de 10.000 fotografies de la col·lecció d'imatges del mateix arxiu.

3.5. Projectes de digitalització

En el cas de l'AMCB, cal destacar la digitalització de 4.653 imatges de la col·lecció del memorial de la Rambla, així com les 131.578 pertanyents als llibres d'actes del Consell Plenari entre els anys 1922 i 1947. També s'ha continuat treballant en la digitalització de les actes del Plenari, les llicències d'obres particulars i els llibres del Registre Civil.

A l'AFB s'ha acabat la digitalització del fons Colita amb 9.892 unitats documentals fetes entre el 1966 i el 1996, i del fons Carme Garcia, i també s'ha continuat la digitalització de 930 negatius del gran fons fotogràfic de Josep Postius. Cal fer esment dels 77 tiratges fotoquímics per a l'exposició "Eduard Olivella. Documentant cultura", del qual se n'han digitalitzat un total de 35.097 imatges.

En referència als AMD, cal destacar el volum d'imatges digitalitzades en tres centres d'arxiu: a l'AMDC s'ha dut a terme la digitalització de 4.263 imatges pertanyents als llibres d'actes del Fons de l'antic municipi de les Corts i centenars d'imatges pertanyents a fons privats com ara el de Joaquim Tapióles Balmes, Francesc Carbonell Barberà, Bonaventura Batlle Piera, i de Mercè Tatjer - Horacio Capel. Així mateix, també s'han digitalitzat 281 imatges corresponents a la Col·lecció de cartells. Un altre dels centres ha estat l'AMDG, on s'han digitalitzat 268 imatges de la Col·lecció de donacions privades pertanyent a Xavier Llobet Hewitson i 555 de la Col·lecció de fotografies del Club Excursionista de Gràcia. Finalment, cal ressaltar les 245 imatges digitalitzades a l'AMDE pertanyents a la Crònica gràfica de la tardor del 1988, incloses en el Fons de l'Ajuntament de Barcelona. En el cas de l'AMDSA, durant el 2018 s'ha avançat en la digitalització del fons municipal de l'antic Ajuntament del districte de Sant Andreu. A l'AMDS s'ha dut a terme la digitalització del fons fotogràfic de la Unió Excursionista de Catalunya a Sants, la qual cosa ha permès la consulta en línia de 5.200 imatges.

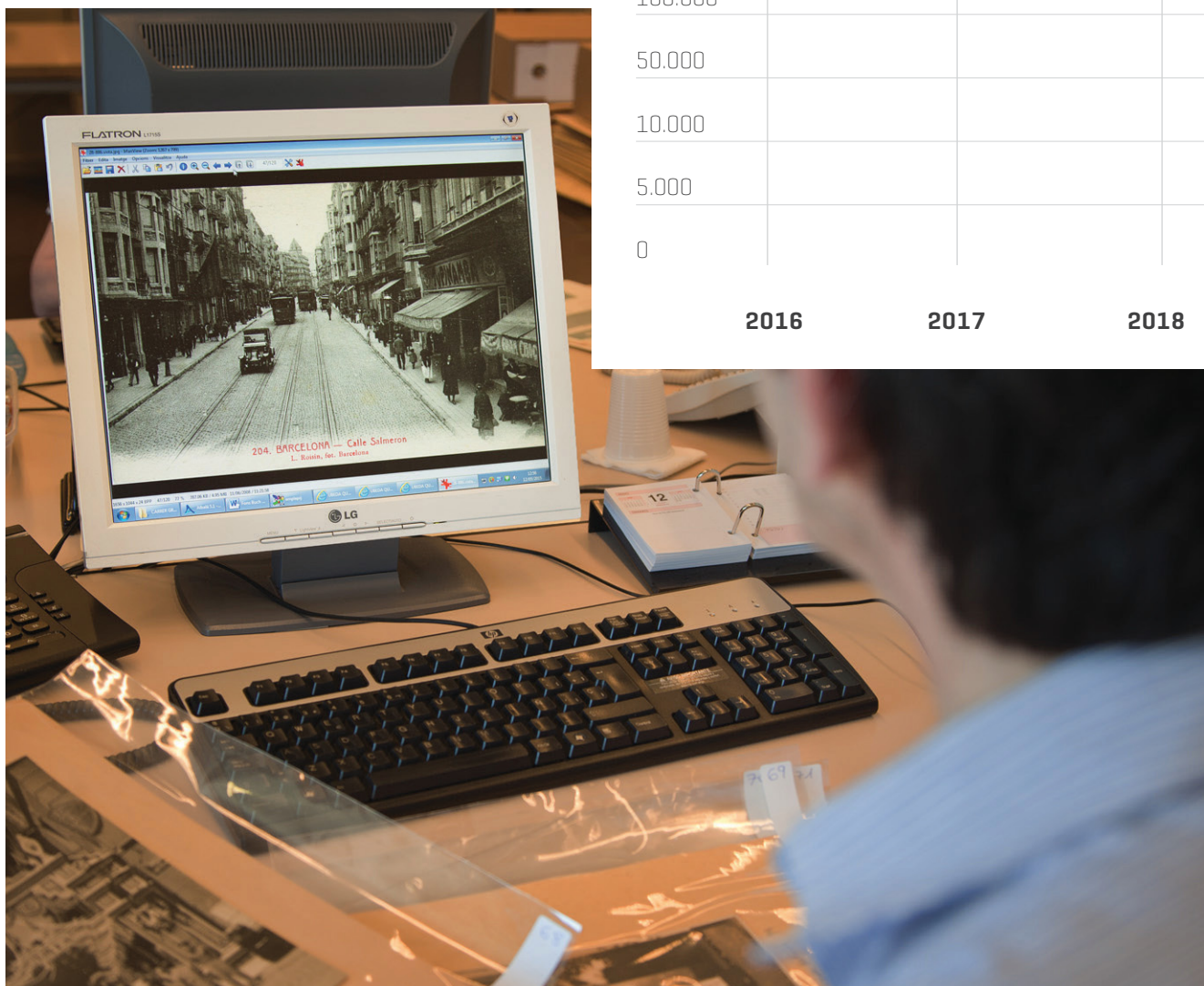
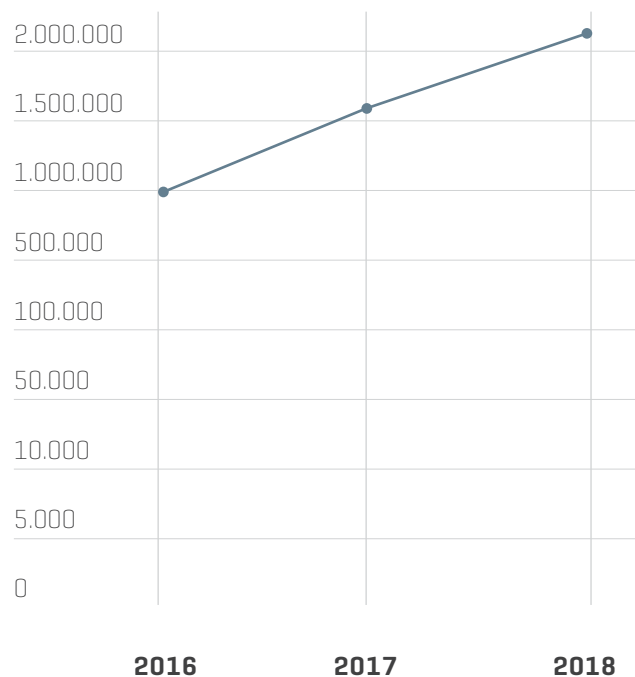
Nombre d'imatges de preservació per centre

Centre d'arxiu	Textual	Visual	Carto_ gràfic	Fotogràfic	Oral	Biblio- gràfic	Heme- rogràfic	Total
AHCB	16.133	1.615	24			1.674	247.268	266.714
AMCB	203.756	4.653						208.409
AFB				21.434				21.434
AMD	21.816	325		2.130				24.271
TOTAL	241.705	6.593	24	23.564		1.674	247.268	520.828

GESTIÓ DEL REPOSITORI DIGITAL

Durant el 2018 s'han ingressat 217.267 objectes de preservació en format TIFF i 243.065 objectes de difusió en format JPG i PDF. En relació amb l'any 2017, s'han afegit 749.884 objectes, que han sumat un total acumulat de 2.313.004 objectes preservats:

CREIXEMENT DEL REPOSITORI DIGITAL (2016-2018)

3.6. Preservació i restauració dels fons

La conservació preventiva és l'eina més important per a la bona preservació del patrimoni documental. Comporta, entre altres tasques, el control ambiental, el condicionament de la documentació, el canvi de contenidors i proteccions quan estan malmesos i la reinstal·lació dels documents. En el cas de l'AHCB, s'ha millorat el condicionament d'alguns fons i col·leccions i s'han restaurat 571 documents de tipus diversos, amb una atenció especial als afectats per tintes ferrogàliques, als bans, als fons bibliogràfics i als fons hemerogràfics històrics. També s'han continuat els projectes de digitalització de documentació, com ara les sèries "Acords" i el Registre de deliberacions, a més del *Diario de Barcelona*.

En el cas de l'AMCB, cal destacar, pel que fa a la preservació del patrimoni documental, el projecte de recuperació dels expedients deixats en préstec temporal a les dependències administratives que superaven el termini normatiu de prestació, acció que ha permès conscienciar les dependències municipals sobre la responsabilitat de la custòdia dels documents públics i la problemàtica d'accés que comporta la pèrdua de patrimoni documental. Tots aquests documents queden inscrits en un registre d'incidències en el qual en consta la pèrdua [i les causes].

Pel que fa als arxius municipals de districte i als arxius centrals, cal destacar que, a l'AMDC, en matèria de restauració s'ha acabat, en tercera fase, la intervenció sobre la col·lecció de diplomes de la donació de Teresa Vilaplana; a l'AMDS, s'ha procedit a la neteja, l'aplanament, la consolidació i el suport de 10 cartells de temàtica política sobre la transició [entre els anys 1975-1995]; en el cas de l'AMDSA, s'han restaurat 24 llibres d'actes [i els seus annexos] del fons de Sant Andreu de Palomar, datats en el període 1875-1897; l'AEU ha dut a terme la desinfecció i la neteja de pols del fons de l'Escola de Jardineria Rubió i Tudurí, i, finalment, cal remarcar l'afectació que han patit 379 caixes de l'AMDCV preservades al dipòsit de l'edifici pantalla de la plaça dels Àngels a causa d'uns aiguats.

Documents restaurats i enquadernats per tipus de document

Restauracions	Volum
Plànols, mapes, gravats i cartells	162 ud
Llibres, diaris i revistes	198 ud
Opuscles i bans	111 ud
Volums	264 ud
Fotografies	2 ud
Expedients	201 ud
Documents solts i altres	30 ud
Enquadernacions	Volum
Diaris, revistes i llibres	248 ud

4. Difusió i comunicació

4.1. Portals web

4.2. Xarxes socials

4.3. Catàleg en línia i intranet

4.4. Seguiment de l'opinió de les persones usuàries

4.5. Dia Internacional dels Arxius

4.6. Exposicions i altres activitats per destacar

4.7. Préstecs en comodat

4.8. Activitats educatives

4.9. Ponències, comunicacions i presentacions

4.2. Portals web

A l'inici de l'any 2018 s'ha dut a terme un **pla de comunicació en línia** de l'Arxiu Municipal de Barcelona a partir de l'estudi de la situació actual de l'estratègia de comunicació de la nostra institució i també se n'han identificat les mancances comunicatives. D'aquesta manera, s'ha pogut definir un nou pla de dinamització per establir uns objectius comunicatius a termini mitjà-llarg aplicables tant als webs com a les xarxes socials de l'Arxiu. Així mateix, s'ha creat una estratègia de gestió, seguiment i monitoratge dels diversos canals per tal d'avaluar-ne el funcionament i optimitzar-ne l'estratègia d'una manera continuada.

Pel que fa als **webs de l'Arxiu Municipal de Barcelona**, durant el 2018 han rebut un total de 146.649 visites que, comparades amb les 58.135 persones usuàries de l'AMB, ofereixen una proporció d'una visita presencial o remota per cada 2,5 visites virtuals.

Dins de cadascun dels webs de l'Arxiu, hi ha un apartat dedicat a **exposicions virtuals** que normalment són la plasmació en línia d'exposicions presencials que han tingut lloc en els centres d'arxiu. Durant el 2018, l'AHCB ha creat l'exposició **"Les veus de les dones. Guerra Civil, franquisme i Transició"**, que s'havia mostrat al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca durant el 2016; l'AMCB ha creat l'exposició **"Puig i Cadafalch, convertir Barcelona en la Brussel·les del migdia"**, que havia estat la XIII Mostra Documental que cada any organitza aquest centre, i, en el cas de l'AFB, s'han organitzat les exposicions virtuals **"Carme Garcia: des del terrat"** i **"Eduard Olivella: documentant cultura"**, ambdues inaugurades durant el 2018 i de les quals també s'ha publicat el catàleg en paper.

WEBS DELS CENTRES DE L'AMB

Indicador	AMB	AHCB	AMCB	AFB	Total
Visites rebudes	45.167	33.873	33.340	34.269	146.649
Visitants	33.332	24.044	21.933	24.418	103.727
Pàgines visualitzades	105.686	90.072	85.807	98.662	380.227

4.2. Xarxes socials

Una de les fites més importants que s'ha aconseguit durant l'any 2018 ha estat l'obertura, el mes de maig, del **perfil de l'Arxiu Municipal de Barcelona a Twitter**, el qual ha obtingut un total de 1.055 seguidors en 8 mesos. Les piulades fetes durant aquest període de temps han estat 463, a raó de gairebé 60 per mes [de mitjana]. Altres dades rellevants sobre aquesta xarxa social per a l'Arxiu és que s'han aconseguit 5.542 "M'agrada" de les persones usuàries, 2.505 retuits, 168 respostes i 580 mencions des que vam iniciar el nou perfil. Una gran part dels tuits que han obtingut més interaccions dels nostres seguidors i seguidores han estat relacionats amb els fons conservats a l'Arxiu Històric, com ara la digitalització de la seva biblioteca, els vinculats a la Col·lecció de cartells o els que tracten temes concrets dels seus fons, com ara documentació sobre els gremis de la ciutat o l'exposició virtual que ofereixen des del seu web, "Les veus de les dones. Guerra Civil, franquisme i Transició".

En el cas del **perfil de Facebook**, s'ha mantingut l'activitat habitual dels darrers anys i s'han aconseguit, durant el 2018, 604 seguidors nous, la qual cosa fa un total de 7.311 seguidors el mes de desembre. Al llarg de l'any, s'han aconseguit 19.430 reaccions [entre "M'agrada" i altres], 1.023 comentaris i 3.383 comparticions. Sobre els apunts que han tingut més èxit en aquest canal de comunicació, destaquen l'àlbum creat sobre el fons fotogràfic del Parc d'Atraccions del Tibidabo, conservat a l'AMDSG, alguns fons de l'AFB, com ara el de Pérez de Rozas o el de fotografies sobre la Reforma, i el vídeo de Nadal que es fa cada any amb imatges i documents de l'Arxiu.

Així mateix, cal destacar l'activitat de comptes propis de **Facebook i Instagram de l'Arxiu Fotogràfic**, especialitzats en imatges, i també s'han ampliat, des d'aquest centre d'arxiu, els continguts de l'aplicació BCN Visual. En el cas de l'AHCB, s'han fet aportacions a la Viquipèdia [tot seguint el projecte impulsat des de l'ICUB] i cal destacar el llançament que han fet del **recurs digital "Les Rúbriques de Bruniquer. Una cronologia de Barcelona"**, que posa a l'abast, per internet, les més de 13.000 notícies i les més de 23.000 informacions sobre la ciutat de Barcelona d'un període que va del 1249 al 1714, recollides en la crònica coneguda amb el nom de *Rúbriques de Bruniquer*, i que facilita l'explotació i l'ús d'aquest recurs.

@BCN_arxiu

1.055
SEGUIDORS

463
PIULADES

5.542
"M'AGRADA"

2.505
RETUITS

168
RESPOSTES

580
MENCIONS

@bcnarxiunicipal

7.311
SEGUIDORS

19.430
REACCIONS

1.023
COMENTARIS

3.383
COMPARTICIONS

4.3. Catàleg en línia i intranet

En el cas del **Catàleg en línia de l'Arxiu Municipal de Barcelona**, que permet a la persona usuària consultar els registres i les digitalitzacions d'un gran nombre de documents que es conserven als centres d'arxiu, al llarg de tot el 2018 s'hi han registrat 68.313 visites i visualitzat un total de 959.352 pàgines. Actualment en el Catàleg són consultables 377.771 registres, dels quals 109.714 contenen digitalitzacions íntegres de les unitats documentals:

2016

248.150

REGISTRES DEL CATÀLEG

65.660

REGISTRES DIGITALITZATS

2017

361.109

REGISTRES DEL CATÀLEG

94.533

REGISTRES DIGITALITZATS

2018

377.771

REGISTRES DEL CATÀLEG

109.714

REGISTRES DIGITALITZATS

Finalment, pel que fa a la **intranet de l'Arxiu Municipal de Barcelona**, durant el 2018 s'han rebut 8.659 visites amb un total de 39.444 pàgines visualitzades.

4.4. Seguiment de l'opinió de les persones usuàri

Una part de les comunicacions de les persones usuàries es gestionen a través del **sistema IRIS** (gestió d'incidències, reclamacions i suggeriments) de l'Ajuntament de Barcelona. Per donar una resposta més ràpida i efectiva a la ciutadania, les sol·licituds s'atenen tant des dels mateixos centres com des de la Direcció del Sistema Municipal d'Arxius.

Durant el 2018, el nombre de consultes rebudes ha arribat a un total de 1.922, de manera que ha disminuït un 25,15% respecte a l'any anterior; els AMD destaquen pel seu decrement del 13,89%.

Gestió del sistema IRIS	2017	2018
DSMA	4	56
AMCB	1.099	514
AHCB	92	96
AFB	301	319
AMD	1.072	937
Total	2.568	1.922

4.5. Dia Internacional dels Arxius

L'Arxiu Municipal de Barcelona va celebrar, com cada any, el Dia Internacional dels Arxius per commemorar la creació del Consell Internacional d'Arxius de la Unesco el 9 de juny de 1948. En total, es van dur a terme **16 activitats**, de les quals destaquem 4 jornades de portes obertes, 4 exposicions, 2 taules rodones, 3 tallers, 2 conferències i la presentació del llibre *La Casa de l'Ardiaca. Dos mil anys d'història* de l'AHCB, entre d'altres. Des de la Direcció s'ha fet una campanya de comunicació i l'edició de diversos productes de difusió i comunicació en referència a aquesta efemèride, i en destaca l'elaboració de les banderoles que van penjar durant el mes de juny per bona part dels carrers més cèntrics de la ciutat.

16

ACTIVITATS

4

JORNADES
PORTES
OBERTES

4

EXPOSICIONS

2

TAULES
RODONES

3

TALLERS

2

CONFERÈNCIES

PRESENTACIÓ
DEL LLIBRE
*LA CASA DE
L'ARDIACA.
DOS MIL ANYS
D'HISTÒRIA
DE L'AHCB*

4.6. Exposicions i altres activitats per destacar

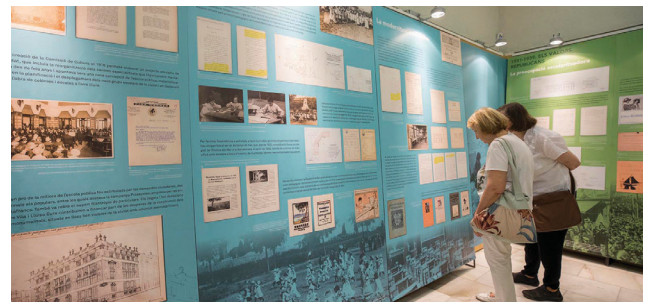
AHCB

L'AHCB, dins de l'Any Capmany, ha presentat, a partir del mes de juny, l'**exposició "Aureli Capmany i l'educació dels infants"**, amb un total de 40.335 visitants. Durant els primers mesos del 2018, ha continuat l'exposició del 2017 "L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. Cent anys al servei del patrimoni, la recerca i la cultura", que finalment va cloure's amb 28.036 visitants. També ha **presentat el llibre *La Casa de l'Ardiaca de Barcelona. Dos mil anys d'història***, de Francesc Caballé i Reinald González, i ha celebrat les **IV Jornades d'Història de la Cartografia de Barcelona** en col·laboració amb l'Institut Cartogràfic de Catalunya els dies 17 i 18 d'octubre, amb l'assistència de 72 persones. Del 7 de febrer al 23 de maig, ha ofert el curs **taller "L'enigmàtic Sanpere i Miquel: errors i encerts d'un afany positivista"**, amb 27 assistents; el 6 de maig ha impartit l'activitat **"Entre tallers i museus. Masterclass de cal·ligrafia contemporània"**, amb l'assistència de 86 persones entre dues sessions, i el 28 de juny ha presentat la publicació núm. 24 **BQH. Els gremis de Barcelona**, coordinada per Pere Molas i Xavier Cazeneuve.

AMCB

En el cas de l'AMCB, entre els projectes de difusió dels seus fons documentals, cal destacar la **XIV Mostra de Documents "Educació i modernitat. Barcelona 1900-1960"**, inaugurada el 19 de juny i que han visitat 7.700 persones. També cal assenyalar el **recorregut d'autor "Bombers de Barcelona durant la Guerra Civil"**, que ha tingut lloc el 12 de juny a càrrec de l'historiador Marc Ferrer, amb l'assistència de 45 persones.

AFB

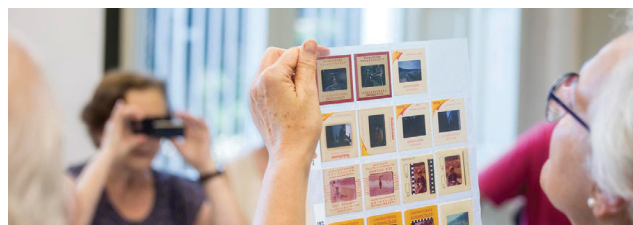
L'AFB, durant el 2018, ha inaugurat les **exposicions “Carme Garcia: des del terrat”**, vigent del 14 de juny al 27 d'octubre, que va ser visitada per 4.275 persones, i **“Eduard Olivella. Documentant cultura”**, inaugurada el 29 de novembre, amb l'assistència de 762 visitants. Així mateix, durant els primers mesos del 2018 encara s'ha pogut visitar l'exposició del 2017 **“Darius Koehli. Inside Poblenou”**, que finalment va ser visitada per 3.144 persones, i durant el mes de juny també s'ha presentat la mostra dels treballs de l'activitat educativa **“Fotodescobertes”**, amb 199 visitants. Des de l'Arxiu Fotogràfic també s'ha col·laborat en els festivals de fotografia DOCfield i Photogènic, i en la festa del dibuix Big Draw, coordinada des del Museu Picasso.

AMD

Pel que fa als arxius de districte, l'AMDG i l'AMDS van oferir les exposicions **“Unitats de memòria. Gràcia i el seu arxiu”**, del 8 de juny al 15 de juliol, i **“Unitats de memòria. Sants-Montjuïc i el seu arxiu”**, del 13 de juny al 10 de setembre, amb l'assistència de 1.350 i 394 visitants, respectivament. Aquestes mostres van anar acompanyades de dues taules rodones: en el cas de l'Arxiu de Gràcia, **“Construïm el passat: història i memòria de Gràcia”**, amb la participació de diverses entitats del districte i celebrada el 14 de juny, i, en el cas de l'Arxiu de Sants-Montjuïc, **“El Grup Escolar Lluís Vives: una escola per a un barri”**, a càrrec de Cèlia Cañellas i Joan Sanromà, celebrada el 20 de juny.

Altres activitats que han tingut lloc als AMD, especialment durant el mes de juny, coincidint amb la celebració del Dia Internacional dels Arxius, han estat el **col·loqui “Macosa. Memòria dels seus treballadors”** a l'Arxiu de Sant Martí el 7 de juny, a càrrec del grup de jubilats Macosa-Alstom, amb l'assistència de 40 persones; diverses **jornades de portes obertes** als arxius de Sant Martí, Sant Andreu i Sarrià - Sant Gervasi, amb l'assistència d'un centenar de persones; el **taller “L'Arxiu Municipal i la història local”** a l'Arxiu de Sant Andreu el 14 de juny, amb l'assistència de 10 persones, i el taller **“Fotos en conserva: mitjans casolans per guardar les teves imatges”**, als arxius de les Corts i Horta-Guinardó, impartits pel fotògraf Pep Parer els dies 19 i 27 de juny.

ACTIVITATS A L'AMB

Tipus d'activitat	Nombre	Assistents
Visites als centres	67	1.044
Visites comentades a les exposicions	41	571
Visites al centre i a les exposicions	3	57
Jornades de portes obertes: accés lliure	6	1.775
Exposicions pròpies presencials	14	103.578
Exposicions pròpies itinerants	4	5.428
Exposicions pròpies virtuals	7	1.864
Publicacions pròpies	12	-
Presentacions de publicacions	6	236
Conferències, cursos, jornades i congressos	11	700
Tertúlies, projeccions, col·loquis i altres activitats	7	199
TOTAL	178	115.452

NOMBRE D'ACTIVITATS I ASSISTENTS PER CENTRE

Centre	Activitats	[%]	Assistents	[%]
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	20	20,6	79.406	64
Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona	10	10,3	7.745	6,2
Arxiu Fotogràfic de Barcelona	20	20,6	16.643	13,4
Arxius municipals de districte	47	48,4	20.256	16,3
TOTAL	97		124.050	

4.7. Préstecs en comodat

L'AHCB, durant el 2018, ha prestat 48 documents, dels quals cal destacar els deixats a les exposicions "Historietas del Tebeo, 1917-1977" al Museo ABC de Madrid [octubre del 2017 - gener del 2019], amb 10 documents, i "Domènec. Ni aquí ni enlloc", exposició del Macba [abril - setembre del 2018], amb 15 documents. Cal destacar el préstec en comodat de 6 documents en total a diverses exposicions del Museu Picasso de Barcelona, com ara "1917. Picasso a Barcelona", "La cuina de Picasso" i "Picasso descobreix París".

En el cas de l'AMCB, s'han prestat en comodat 3 documents a l'exposició "Nazis i feixistes. L'ocupació simbòlica de Barcelona (1939-1945)", que ha tingut lloc al Castell de Montjuïc [gener - febrer del 2018], i 6 documents a l'exposició "Flames a la frontera. Catalunya i la Gran Guerra" del Museu d'Història de Catalunya [juny - novembre del 2018].

Pel que fa al préstec en comodat de documents dels AMD, cal destacar 1 document de la Col·lecció Club Excursionista de Gràcia, conservat a l'Arxiu de Gràcia, per a l'exposició "Catalunya, terra cooperativa", organitzada al Museu d'Història de Catalunya [novembre del 2018 - febrer del 2019]; 6 documents de l'Arxiu de les Corts per a l'exposició "L'art irreductible. Miratges de l'art brut" de La Model [novembre del 2018 - febrer del 2019] i 4 documents de l'Arxiu de l'Eixample per a l'exposició "Mirades del verd" organitzada per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins [desembre del 2018 - març del 2019].

68

DOCUMENTS
PRESTATS

48

Arxiu Històric de la Ciutat
de Barcelona

9

Arxiu Municipal
Contemporani de Barcelona

11

Arxius municipals
de districte

4.8. Activitats educatives

En el cas de l'oferta educativa d'activitats de l'Arxiu Municipal de Barcelona, s'han dut a terme **106 activitats**, el 67,9% més que l'any anterior, i s'han atès **5.910 alumnes** que, en comparació amb l'any anterior, suposa el 148% més.

L'AHCB ha organitzat diversos tallers amb alumnat universitari i el seu professorat per conèixer els fons de l'Arxiu i treballar amb documents. En total, s'han impartit 4 tallers amb l'assistència de **64 participants**.

L'AFB ha organitzat diversos **tallers educatius**, entre els quals destaquen els següents: **"Fotodescobertes del nostre entorn"** amb l'associació A Bao A Qu i Foto Colectania per a diverses escoles de Ciutat Vella durant el curs 2017-2018; el casal d'estiu **Fotosequència**, conduït per Clic Me en col·laboració amb casals de joves del barri de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, i el seminari **"Bales de plata"**, dirigit per Ricard Martínez [Arqueologia del Punt de Vista], l'escola de fotografia Grisart i el Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona, centrat en la fotografia publicada durant la Guerra Civil.

Pel que fa a l'AMCB, cal assenyalar l'**increment de visites a la carta**, orientades a grups en formació i institucions interessades a conèixer el funcionament i els fons de l'Arxiu i les tècniques de tractament dels documents.

En el cas dels AMD, cal destacar que s'ha acabat de preparar una sèrie de **dossiers didàctics** consistents en un quadern per a l'alumnat i un guió per al professorat de tres activitats de l'Arxiu de Gràcia ["La Festa Major. Jocs, berenars i balls de carrer a la Gràcia d'abans", "Els tramvies de Gràcia", i "Aigües subterrànies de la Vila de Gràcia"] i tres activitats de l'Arxiu de Sants-Montjuïc ["Explorem l'Arxiu de Sants-Montjuïc: descobrim el passat a través de les fotografies", "Els vapors de Sants: descobreix la revolució industrial a través dels documents", i "Indaga i resol els enigmes de la fàbrica Serra-Balet a través dels seus documents"], pensats per a alumnat de cicle mitjà i cicle superior de primària i ESO.

Pel que fa a les activitats educatives que ofereixen els AMD, dos dels més prolífics a l'hora de rebre visites escolars són l'Arxiu de les Corts, que durant el 2018 va oferir 28 visites a 704 alumnes de primària i 16 tallers a 432 alumnes també de primària, i l'Arxiu de Sants-Montjuïc, que va organitzar 12 visites a 323 alumnes de secundària.

Arxiu Municipal de Barcelona

106

ACTIVITATS

5.910

ALUMNES

ACTIVITATS EDUCATIVES DE L'AMD

Arxiu de les Corts

28

VISITES ESCOLARS

704

ALUMNES DE PRIMÀRIA

16

TALLERS

432

ALUMNES DE PRIMÀRIA

Arxiu de Sants-Montjuïc

12

VISITES ESCOLARS

323

ALUMNES DE PRIMÀRIA

ACTIVITATS EDUCATIVES

Activitat	Nivell educatiu	Nombre	ssistents
Visites	Primària	37	932
	Secundària	19	508
	Universitària	15	336
	Altres	50	755
	TOTAL	121	2.531
Tallers	Primària	18	430
	Secundària	7	148
	Universitària	2	105
TOTAL		27	733
TOTAL		148	3.264

4.9. Ponències, comunicacions i presentacions

SERCHS, J.	Sessió: "Perspectives de futur dels arxius". Seminari "L'arxiu. reptes de futur", Arxiu Històric de Roquetes - Nou Barris, 21 de juliol.
RUIZ, M.; SERCHS, J.	Comunicació: "El fons fotogràfic del Diari de Barcelona". XV Congrés d'Història de Barcelona. Història de la premsa diària a Barcelona. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, 6 d'octubre.
BORRÀS, J.	Ponència: "Arxius dels Jocs Olímpics. El cas de Barcelona '92". Seminari Internacional dels Arxius de l'Esport, Girona, 9 d'octubre.
BAYO, G.; COFIÑO, G.	Ponència: "eArxiu: la gestió documental integral". Jornada Innovadoc, Barcelona, 29 d'octubre.
SERCHS, J.	Comunicació: "La ciutat enderrocada". Photogenic Festival, 17 de novembre.
TORRELLA, R.	Sessió: "Identificació i conservació de materials fotogràfics". Escola d'Arxivística i Gestió de Documents [UAB], 20 de novembre.
SERCHS, J.	Presentació: "La veu de l'Arxiu". Jornades Imatge i Recerca, Girona, 23 de novembre.
TORRELLA, R.	Comunicació: "Fotografía turística, fotografía monumental". VIII Encuentros de Historia de la Fotografía. UCLM, Toledo, 9 de desembre.
MARTÍNEZ, A.; POSTICO, N.	Ponència: "Un nou repte per a la gestió dels documents: la gestió de la memòria ciutadana". 10è Laboratori d'Arxius Municipals, Barcelona, 11 de desembre.

5. Dades de contacte

Direcció del Sistema Municipal d'Arxius

Carrer Avinyó, 7, 1a planta
08002 Barcelona
T. 93 402 76 06

arxicap@bcn.cat
www.barcelona.cat/arxiunicipal

 www.facebook.com/bcnarxiunicipal

 twitter.com/BCN_arxiu

Arxiu Municipal Contemporani de Barcelona

SEU CENTRAL

Carrer del Bisbe Caçador, 4
08002 Barcelona
T. 93 256 27 47

arxiucontemporani@bcn.cat
www.barcelona.cat/arxiucontemporani

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia a través del web]

Arxiu Històric de la ciutat de Barcelona

Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona
T. 93 256 22 55

arxiuhistoric@bcn.cat
www.barcelona.cat/arxiuhistoric

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

SALA DE CONSULTA GENERAL

De dilluns a divendres de 9 a 20.45 h
Juliol i agost de 9 a 19.30 h

SALA DE CONSULTA DE GRÀFICS

Dimarts, dimecres i dijous de 9 a 13.30 h

SALA DE CONSULTA DE FONS ORALS

Amb cita prèvia: De dilluns a divendres de 9 a 14 h

SALA D'EXPOSICIONS

De dilluns a divendres de 9 a 20.45 h
Juliol i agost de 9 a 19.30h
Dissabtes de 10 a 20 h

Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Plaça de Pons i Clerch, 2, 2a planta
08003 Barcelona
T. 93 256 34 20

arxiufotografic@bcn.cat
www.barcelona.cat/arxiufotografic
www.facebook.com/arxiufotograficbcn

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

SALA DE CONSULTA

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
Dimecres i dijous tarda de 16 a 18 h
[amb cita prèvia]

SALA D'EXPOSICIONS

De dilluns a dissabte de 10 a 19 h
Festius tancat

Arxiu Intermedi

Carrer del la Ciutat de Granada, 106-108
08018 Barcelona
T. 93 486 30 32

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14.00 h
[amb cita prèvia a través del web]

Agost tancat

Arxiu Municipal del Districte de Ciutat Vella

Carrer dels Àngels, s/n
08001 Barcelona
T. 93 443 22 65

amdcv@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de l'Eixample

Carrer de Calàbria, 38-40
08015 Barcelona
T. 93 291 62 28

amde@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Sants-Montjuïc

Carrer de la Creu Coberta, 104
08014 Barcelona
T. 93 291 42 40

amds@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Les Corts

Plaça de Comas, 18
08028 Barcelona
T. 93 291 64 82

amdc@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Sarrià-Sant Gervasi

Carrer d'Eduardo Conde, 22-42
08034 Barcelona
T. 93 256 27 22

amdsg@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Gràcia

Plaça de Lesseps, 20-22 2a planta
08023 Barcelona
T. 93 217 71 83

amdgc@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 10 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Sant Andreu

Carrer dels Segadors, 2, entresòl
08030 Barcelona
T. 93 291 88 77

amdsa@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte d'Horta-Guinardó

Carrer de Lepant, 387 baixos
08025 Barcelona
T. 93 291 67 23

amdhg@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Sant Martí

Avinguda del Bogatell, 17
08005 Barcelona
T. 93 221 94 44

amdsm@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Municipal del Districte de Nou Barris

Plaça Major de Nou Barris, 1
08042 Barcelona
T. 93 291 68 38

amdnb@bcn.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Arxiu Central de Drets Socials

Carrer de València, 344, 3a planta
08009 Barcelona
T. 93 413 26 27

ads@bcn.cat

**Arxiu Central de Seguretat
i Prevenció**

Carrer Coll i Alentorn, 5
08035 Barcelona
T. 93 256 66 26
asp@bcn.cat

**Arxiu Central de l'Institut Municipal
d'Hisenda de Barcelona**

Carrer dels Almogàvers, 83-85 baixos
08018 Barcelona
imhsgdid@bcn.cat

Arxiu Central d'ecologia Urbana

Avinguda Diagonal, 240, 5a planta
08018 Barcelona
T. 93 291 48 73
aeu@bcn.cat

**Arxiu Central de l'Institut
de Cultura**

La Rambla, 99
08002 Barcelona
T. 93 316 11 78

**Arxiu Central de l'Institut Municipal
de l'Habitatge i Rehabilitació
de Barcelona**

Carrer de Doctor Aiguader, 36
08003 Barcelona
T. 93 291 85 17/ 93 291 85 90
arxiu@imhab.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14
[amb cita prèvia]

**Arxiu Central del Consorci
de l'Auditori i l'Orquestra**

Carrer de Lepant, 150
08013 Barcelona
T. 93 247 93 00 ext. 322 i 323
documentacio@auditori.cat

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

De dilluns a divendres de 9 a 14 h
[amb cita prèvia]

Ajuntament
de Barcelona